

edukacyjny kameleon

informator o edukacji ekologicznej
dla szkół podstawowych i gimnazjów woj. łódzkiego

marzec 2003

Szanowni Państwo

Oddajemy do Państwa rąk pierwszy w województwie łódzkim numer "Edukacyjnego Kameleona - informatora o edukacji ekologicznej". Fundacja Edukacji Ekologicznej i Rozwoju wydaje informator już od ponad roku w woj. podlaskim. W województwie łódzkim projekt właśnie rozpoczynamy i liczymy na docelowe włączenie się wszystkich gmin w regionie, żeby informator dotarł do wszystkich szkół, żeby każdy zainteresowany edukacją ekologiczną nauczyciel miał szansę z niego korzystać.

Bardzo chcielibyśmy zachęcić Państwa do aktywnego włączenia się w prace nad informatorem. Prosimy o nadsyłanie wszelkich uwag i propozycji materiałów, jakie chcieliby Państwo otrzymywać. Prosimy także o informacje o wydarzeniach, konkursach, akcjach, które warto wypromować w regionie. W informatorze istnieje stały dział ze scenariuszami zajęć ekologicznych, jeśli macie Państwo własne, sprawdzone scenariusze i chcielibyście się nimi podzielić także prosimy o nadsyłanie.

Wszelkie uwagi i propozycje prosimy kierować na adres Ośrodka Działań Ekologicznych "Źródła"
ul. Próchnika 1 pok. 301, 90-408 Łódź,
tel. (42) 632 57 51, fax. (42) 630 17 49
lub e-mail: gosia@zrodla.most.org.pl

Życzymy przyjemnej lektury

Aktualności, ciekawostki

Ozon ekologicznym środkiem ochrony zbóż?

Stosowanie ozonu w magazynach zbóż może być skutecznym i bezpiecznym środkiem walki z owadami-szkodnikami, niszczącymi plony - informują badacze z amerykańskiego Uniwersytetu Purdue. Stosując ozon można pozbywać się z magazynów zbóż owadów-szkodników, nie wpływając przy tym na jakość ziarna ani środowiska - stwierdzili badacze.

W magazynach zbóż owady nie tylko podjadają, ale i zanieczyszczają zbiory. Sprzyja to rozwojowi grzybów, zwłaszcza należących do rodzajów *Fusarium* i *Asper-*

gillus, które mogą uwalniać potencjalnie trujące związki, mykotoksyny. Te zaś wywołują choroby zwierząt hodowlanych. Wiąże się je też z występowaniem pewnych form raka u ludzi. Eksperci oceniają, że od 5 do 10 procent (w niektórych krajach do 50 proc.) produkcji żywności na świecie traci się co roku z powodu owadów-szkodników. Zespół naukowców z Purdue zajął się badaniami przydatności ozonu w ochronie zbóż w związku z podpisaniem Protokołu Montrealskiego z 1987 r. Ta międzynarodowa umowa zakazuje stosowania substancji, które mogą szkodzić ozonowi w stratosferze. Jedną z nich jest bromek metylu, często wykorzystywany jako środek ochrony upraw.

Ozon stosowany do zwalczania szkodników zbóż utrzymuje się bardzo krótko i nie szkodzi środowisku ani samemu ziarnu - stwierdzili badacze z Purdue University. Okazuje się też, że do pozbycia się owadów wystarczają stosunkowo małe jego dawki. Wykorzystywane obecnie związki chemiczne mogą szkodzić ludziom. „Pracując z ozonem nie wytwarzamy jego trujących stężeń, i mamy lepszą nad nim kontrolę” - zapewnia jedna z osób prowadzących badania, Linda Mason, profesor entomologii na Uniwersytecie Purdue.

W najnowszym badaniu ozon wykorzystano do ochrony ryżu, kukurydzy, pszenicy i soi. Gazem działano na ziarna dwukrotnie. Za pierwszym razem wdmuchiwało go do zbiornika ze zbożami powoli, by związał się z substancjami na powierzchni ziaren. Za drugim razem gaz przepuszczano szybciej. Nie spowalniano przez reakcje z ziarnem gaz zabijał wówczas owady.

Badacze zapewniają, że ozonowanie nie wpływa na smak wyrobów z ziarna. Nie wpływa także na zawartość w ziarnie aminokwasów i kwasów tłuszczowych. Proces ozonowania nie zmienił zauważalnie ani wartości odżywczej, ani metabolicznej żadnego z badanych ziaren - twierdzi Mason.

Szczegóły badań i wyniki zawarte są w piśmie „Journal of Stored Products Research”.

(2003-02-03 PAP)

Międzynarodowy Dzień Mokradeł na Bagnach Biebrzańskich

„Brak mokradeł - brak wody” - pod takim hasłem w Biebrzańskim Parku Narodowym obchodzono 11 lutego Międzynarodowy Dzień Mokradeł.

W Centrum Edukacji parku, na ekologicznych zajęciach spotkały się dzieci ze szkół w gminach położonych nad Biebrzańskimi Bagnami. To największy obszar chroniony w Polsce i największe bagna w Europie.

Biebrzański Park Narodowy od kilku lat w lutym obchodzi Międzynarodowy Dzień Mokradeł. „Rok 2003 został ogłoszony przez ONZ Międzynarodowym Rokiem Wód Słodkich, dlatego tematyka naszych spotkań z uczniami oscyluje wokół wody” - poinformował Artur Wiatr z Biebrzańskiego Parku Narodowego.

Światowy Dzień Mokradeł obchodzony jest dla upamiętnienia Konwencji Ramsarowskiej, podpisanej w dniu 2 lutego 1971 roku, w irańskiej miejscowości Ramsar. Główną ideą konwencji jest ochrona obszarów wodno-błotnych, będących środowiskiem życia wielu rzadkich gatunków ptaków.

Biebrzański Park Narodowy jest od ośmiu lat na liście obszarów chronionych Konwencją Ramsarowską. „Dlatego obchody tego święta i popularyzacja ochrony mokradeł wśród młodzieży jest jednym z ważniejszych zadań edukacyjnych parku” - mówi Wiatr.

Biebrzański Park Narodowy zajmuje powierzchnię około 60 tys. hektarów. Biebrzańskie Bagna są unikatowe w Europie. Bytuje tam wiele rzadkich gatunków ptaków, na których obserwacje zwłaszcza wiosną przyjeżdżają turyści z całego świata.

(2003-02-11 PAP)

Pierwsze polskie tytuły „Barbarzyńcy przyrody”

Tytuły „Barbarzyńcy Przyrody” za rok 2002 otrzymali: burmistrz Zakopanego Piotr Bąk, prezes Polskich Kolei Linowych Andrzej Laszczyk oraz dyrektor Tatrzńskiego Parku Narodowego Paweł Skawiński. Przyznało je ekologiczne stowarzyszenie Pracownia na rzecz Wszystkich Istot.

„Tytuły Barbarzyńcy Przyrody przyznaliśmy osobom, które podjęły działania zmierzające do rozbudowy i zwiększenia przepustowości kolejki linowej na Kasprowy Wierch” - powiedział PAP prezes stowarzyszenia Dariusz Matusiak. „Zwiększenie liczby turystów na Kasprowym Wierchu spowoduje dalsze niszczenie przyrody Tatr, które są przecież Parkiem Narodowym. Podobne tytuły przyznawane są w wielu krajach europejskich” - dodał.

Ogólnopolskie stowarzyszenie pozarządowe Pracownia na rzecz Wszystkich Istot działa od 1990 roku. Podejmuje akcje propagandowe w obronie przyrody. M.in. sprzeciwiało się organizacji zimowych igrzysk olimpijskich w Zakopanem oraz rozbudowie kolejki linowej na Kasprowy Wierch.

„Naszym sukcesem było dwukrotne zwiększenie obszaru Parku Narodowego na terenie Puszczy Białowieskiej - powiedział Dariusz Matusiak. „Podjęliśmy z dobrym

skutkiem działania ochronne wilków i rysiów. Te drapieżniki znalazły się w końcu pod ochroną i już nie grozi im wyginięcie. Patrzymy na ręce osobom, które w kraju odpowiadają za ochronę przyrody. Jeśli zauważamy jakieś nieprawidłowości - uderzamy na alarm” - dodał.

(2003-01-30 PAP)

Ocieplenie globalne może sprzyjać zanieczyszczeniu rtęcią

Ocieplenie na świecie pogorszy efekty zanieczyszczenia rtęcią - ostrzega poniedziałkowy raport ONZ na temat zagrożenia związanego z obecnością tego metalu w środowisku.

Ekspert Programu Narodów Zjednoczonych ds. Ochrony Środowiska (UNEP) ocenili, że różne formy działalności ludzi - od wydobywania złota po spalanie węgla w elektrowniach - trzykrotnie zwiększyły stężenie rtęci w powietrzu od czasów sprzed rozwoju przemysłu.

Rtęć łatwo przedostaje się do łańcucha pokarmowego. Najbardziej zagrożone zatruciem są dzieci, a jeszcze bardziej płody, których układ nerwowy dopiero się rozwija. W organizmie rtęć może bowiem uszkadzać mózg i nerwy, zaburzać koordynację i widzenie, prowadzić do drżenia, podrażnienia oraz utraty pamięci.

„Trzeba zmniejszyć stężenie rtęci. Chcemy, by rządy państw natychmiast zaczęły podejmować kroki w tym kierunku” - powiedział dyrektor wykonawczy UNEP Klaus Toepfer podczas konferencji ministrów środowiska w Nairobi, stolicy Kenii. „Zanieczyszczenie rtęcią może się w najbliższych latach zwiększać, ponieważ rozprzestrzenianiu tego metalu sprzyja wzrost temperatury” - dodał.

Pierwszy raport UNEP, dotyczący globalnego wpływu zanieczyszczeń rtęcią, zawiera informację, że ponad 1,5 tysiąca ton tej niebezpiecznej substancji dostaje się co roku do atmosfery w efekcie pracy elektrowni na całym świecie. Największą odpowiedzialność ponoszą tu Azja i Afryka.

Kolejne, duże źródło zanieczyszczeń rtęcią to wydobywanie na małą skalę złota i srebra, gdzie rtęci używa się do oczyszczania cennych pierwiastków z rud. To źródło uwalnia co roku około 400-500 ton rtęci.

UNEP powołuje się na amerykańskie badania, z których wynika, że jedna na 12 kobiet ma w organizmie wyższe stężenie rtęci niż amerykańscy eksperci uznali za bezpieczne.

Zatrucie rtęcią zagraża także zwierzętom żywiącym się rybami - zwłaszcza wydrom, rybołowom, orłom i niektórym waleniom.

(2003-02-03 PAP)

Dzięki klonowaniu gepardy powrócą do Indii

Z prośbą o wypożyczenie pary gepardów lub podarowanie komórek do sklonowania wymarłego w Indiach zwierzęcia, zwrócił się do Iranu instytut badawczy z Indii - poinformował 7 lutego kierownik tej placówki. „Zaproponowałem klonowanie, ponieważ nie możemy rozmno-

żyć ich drogą naturalną” - mówi Lalji Singh, kierownik Centrum Biologii Komórkowej i Molekularnej w Hajderabadzie. Prośbę skierowano do prezydenta Iranu, Mohammada Chatamiego, na początku tygodnia. Gepardy (*Acinonyx jubatus*) to drapieżniki z rodziny kotów, powszechnie dawniej w południowo-wschodniej Azji i na terytorium całej Afryki.

Z Indii zniknęły po masowych polowaniach w czasie rządów brytyjskich. Kilka ich populacji pozostało jednak w Afryce. Choć gepardów jest w Iranie niewiele, są one identyczne z gatunkiem, jaki zniknął z Indii. Singh zapewnia, że jego instytut zorganizował duże laboratorium, w którym przywracać się będzie przedstawiciele zagrożonych gatunków w ramach projektu kosztującego 2,3 miliona dolarów. W procesie klonowania, z komórki jajowej usuwa się jądro i zastępuje je jądrem komórki zwierzęcia, które ma zostać sklonowane. Badacz mówi, że jako matka zastępcza dla sklonowanych gepardów może posłużyć lampart.

(07-02-2003 PAP)

Meksyk traci większość lasów tropikalnych

W ciągu zaledwie 40 lat Meksyk stracił większość lasów, w tym - deszczowych, jakie pokrywały jedną czwartą powierzchni tego kraju - wynika z badań National Autonomous University w Meksyku (UNAM).

Z najnowszych danych wynika, że pod względem wylesiania Meksyk zajmuje - po Brazylii - drugie miejsce na świecie. Od 1993 r. co roku wycina się w tym kraju do 1,1 miliona hektarów lasów. Jeśli ten trend się utrzyma, lasy deszczowe Meksyku mogą zniknąć w ciągu 58 lat. Wszystkie zaś lasy kraj ten może utracić w ciągu 127 lat - ostrzegają eksperci.

Kierownik Instytutu Biologii UNAM, Hector Hernandez ostrzega, że sytuacja jest „alarmująca”. Przynaglił on władze federalne do powstrzymania niszczenia lasów oraz wdrażania sposobów ich ochrony. Hernandez przypomniał, że głównymi powodami wylesiania są wycinka pod uprawy i pastwiska oraz wycinanie drzew na drewno opałowe. Dodał, że począwszy od lat 60., co roku traconych jest około 650 tysięcy hektarów lasów deszczowych, co stanowi około dwóch procent powierzchni kraju. „Strefy pustynne są lepiej chronione, podczas gdy lasy nizinne są jednymi z najmniej chronionych” - mówił. Meksyk to czwarty na świecie kraj pod względem zróżnicowania biologicznego. Wyprzedzają go jedynie Indonezja, Brazylia i Kolumbia. Meksykańskie lasy nizinne i tropikalne, rosnące od południa Sonory (leżący na północy Meksyku stan) po Kostarykę, to ostoja około sześciu tysięcy gatunków roślin, z których 40 procent to gatunki endemiczne

(2003-02-11 PAP)

Wulkaniczne góry na dnie oceanu działają jak syfony

Dwie góry na dnie Pacyfiku, oddalone od siebie o 52 km, działają jak swego rodzaju syfon - jedna stanowi wlot, druga wylot dla krążącej pod dnem Pacyfiku wody - informuje najnowsze „Nature”.

„Jeden podwodny wulkan wsysa wodę. Ta przepływa na północ przez skały pod dnem morskim i wypływa z drugiej podwodnej góry” - wyjaśnia prowadzący badania, Andrew Fisher z University of California w Santa Cruz. Badany obszar leży w północno-wschodniej części Pacyfiku, około 200 kilometrów na zachód od kanadyjskiej wyspy Vancouver. Za pomocą specjalnego sprzętu zmierzono rozkład temperatur dna morskiego. Okazało się, że zimna woda „wsiąka” w dno morskie przez swego rodzaju okno, jakim jest góra Grizzly Bare. Punkt zaś wylotowy to mniejsza góra, Baby Bare, położona około 52 km na północ. Fisher przyznaje, że tak duża odległość między wlotem a wylotem „syfonu” było zaskoczeniem. Od dawna wiadano, że w dnie morskim zachodzi cyrkulacja olbrzymich mas oceanicznej wody. Przesącza się ona przez porowate, wulkaniczne skały górnej części płaszczka Ziemi, a przy tym - nagrzewa się. Zagadką było jednak to, w jaki sposób woda przenika przez płaszcz, w większości pokryty grubą warstwą nieprzemakalnych osadów.

Skład chemiczny próbek wody zebranych na odcinku dna morskiego między dwiema górami zmieniał się stopniowo - stwierdzili badacze. Analizy tych zmian pozwoliły obliczyć, że tempo przepływu wody pod dnem zajmuje wodzie od około 40 do 400 lat. Obecnie badacze zajmują zagadnienie zasad działania tego systemu oraz sił, dzięki którym woda wpływa w jednym miejscu a wypływa w innym. Jedną z możliwych sił napędzających ten proces może być ciepło, promieniujące z głębi Ziemi - sądzi Fisher. Wypływanie ciepłej wody z Baby Bare daje efekt zasysania, który zimną wodę pcha w stronę Grizzly Bare. Na podstawie komputerowej symulacji ustalono, że do utrzymania raz rozpoczętego przepływu wody wystarcza sama różnica temperatur. „To hydrotermalny syfon” - pisze Fisher. Badacz zastanawia się, co było pierwotnym impulsem powstania mechanizmu. Mogło nim być jakieś ekstremalne wydarzenie - trzęsienie ziemi czy wielki sztorm, zmieniający ciśnienie nad danym rejonem - sugeruje Fisher. Odkrycie systemu cyrkulacji podwodnej dowodzi, że woda jest w stanie pokonywać w bazaltowych skałach dna morskiego duże odległości - od jednej podwodnej góry do drugiej. Pomoże to lepiej zrozumieć procesy związane z przepływem ciepła przez płaszcz Ziemi, badać skład chemiczny wody oceanicznej, czy mikroorganizmy żyjące pod dnem.

(2003-02-06 PAP)

2003 - Międzynarodowy Rok Czystej Wody

„Prawie trzy czwarte powierzchni Ziemi pokrywają oceany, a mimo to co szósty człowiek nie ma czym ugasić pragnienia. Chcąc zwrócić uwagę na ten problem, ONZ ogłosiła 2003 r. Międzynarodowym Rokiem Czystej Wody.” - czytamy w artykule „Sucha prawda” w „Polityce” (nr 06/2003). „Ponad 1,2 mld ludzi na świecie w ogóle nie ma dostępu do czystej wody pitnej. [...] Aż 70 proc. powierzchni naszej planety pokrywają morza i oceany. Tyle tylko, że 97,5 proc. tej obfitości jest słone i nie nadaje się do picia ani wykorzystania w rolnictwie. Gdyby je wszystkie odparować, pozostałaby na dnie dwunastometrowa warstwa soli. A co z wodami słodkimi? Aż dwie trzecie jest unieruchomione w lodowcach.

Większość z pozostałego ułamka to wilgoć uwięziona w glebie i nieosiągalnych zbiornikach podziemnych. W efekcie człowiek ma do dyspozycji niecały 1 proc. ziemskich zasobów wody słodkiej, a więc mniej niż 2,5 promila ziemskiej wody ogółem.”

(www.vege.pl)

Korupcja w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska w Łodzi

Zarzut doprowadzenia do wielomilionowych strat w majątku Wojewódzkiego Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej postawiła łódzka prokuratura Dariuszowi J., dyrektorowi II Liceum Ogólnokształcącego w Łodzi i byłemu prezesowi Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej. Grozi mu do 10 lat więzienia. Dariusz J. jest podejrzany, iż jako członek Rady Nadzorczej WFOŚiGW był zamieszany m.in. w sprawę sprzedaży akcji Banku Częstochowa i umorzenia pożyczek dla Kazimierza Grabka, „króla żelatyny”. Zastrzeżenia prokuratury budził też fakt przyznawania ze środków Funduszu ogromnych dotacji dla Regionalnego Centrum Edukacji Ekologicznej w Łodzi, przeznaczanych np. na wynajem pomieszczeń od spółek-córek WFOŚiGW (np. 1 mln 280 tys. złotych na wynajem pomieszczeń od Agencji Poszanowania Energii). Część milionowych dotacji RCEE przekazywało innym organizacjom na poczet realizowania edukacji ekologicznej, której efekty zapisywane były na konto Centrum. Po ujawnieniu zarzutów prokuratury Zarząd Województwa wszczął procedurę odwołania Dariusza J. z Rady Nadzorczej WFOŚiGW.

Już w kwietniu 2001 r. Dariusz J. był jednym z bohaterów reportażu „Pan na funduszu” opublikowanego w „Gazecie Wyborczej” i nagrodzonego w konkursie dziennikarskim „Przeciw Korupcji” prowadzonym przez Fundację Batorego. Brał też udział w słynnym szkoleniu z odsalania wody morskiej na Cyprze, za które Fundusz otrzymał Złotą Muszlę, nagrodę „Gazety Wyborczej” za Bzdurę Roku. Mimo wielokrotnych protestów organizacji pozarządowych, Zarząd Województwa zdecydował się odwołać Dariusza J. ze składu Rady Nadzorczej dopiero teraz, po potwierdzeniu przez prokuraturę stawianych mu zarzutów.

Więcej o aferze w Wojewódzkim Funduszu Ochrony Środowiska i Gospodarki Wodnej na stronie:

http://www.batory.org.pl/program/przeciw-korupcji/ryba_nie_bierze/patora_stelmasiak.html

(na podst. Gazety Wyborczej)

Kalendarz ekologiczny

14 marca: Ogólnopolski Dzień Sprzeciwu Wobec Tam
21 marca: Pierwszy Dzień Wiosny
21 marca: Dzień Wierzb
22 marca: Światowy Dzień Wody
22 marca: Dzień Bałtyku
23 marca: Światowy Dzień Meteorologii

Konferencje, warsztaty, programy, wydarzenia

Ochrona przyrody a funkcje przestrzeni

W dniach 25 do 27 kwietnia 2003 odbędzie się wiosenna sesja Klubu Przyrodników, proponowany temat: „Ochrona przyrody a funkcje przestrzeni”.

Główną i pierwotną przyczyną zagrożenia różnorodności biologicznej, powodem dla którego przyrodę trzeba chronić przed człowiekiem, jest zajęcie przez gospodarkę ludzką niemal całej dostępnej przestrzeni. Spontanizmem procesom przyrodniczym, dzikim gatunkom roślin i zwierząt, pozostawiono do dyspozycji zaledwie skrawki terenu - bądź skazano je na współbywanie z człowiekiem w miejscach gospodarczo wykorzystywanych. Zdaniem niektórych, to właśnie to „współbywanie” jest kluczem do skutecznej ochrony przyrody; zachowanie różnorodności biologicznej da się pogodzić z racjonalną gospodarką. Nurt ten reprezentuje np. powszechnie przyjęta w polskich lasach koncepcja leśnictwa wielofunkcyjnego. Zdaniem innych, ważniejsze jest skuteczne przeznaczenie pewnych, z konieczności niewielkich powierzchni specjalnie dla przyrody - np. w formie parków narodowych, rezerwatów czy użytków ekologicznych. W tym kierunku ewoluuje np. w ostatnich latach polskie prawo ochrony przyrody.

Zachęcamy do zastanowienia się nad poniższymi, nurtującymi nas pytaniami, a także sformułowanie innych, nad którymi będziemy mogli wspólnie zastanowić się podczas sesji. Oto nasze propozycje:

- Jak skutecznie chronić przyrodę - czy ważniejsze są rezerваты i obiekty wydzielone specjalnie dla ochrony, czy „przestrzeń wielofunkcyjna” uwzględniająca powszechnie funkcję ochrony przyrody?
- Czy szansą ochrony przyrody jest „integracyjne” czy „segregacyjne” podejście do określania funkcji przestrzeni?
- Czy zapewnienie przestrzeni dla życia wszystkim gatunkom to hasło realne w warunkach naszego kraju, kontynentu?
- Czy stać nas na zachowanie przestrzeni wystarczającej do zachodzenia naturalnych procesów?
- Czy i w jakim zakresie cele ochrony przyrody są w konflikcie z innymi funkcjami terenu: gospodarką leśną, gospodarką rolną?
- Jak i na jakich warunkach można wplatać zadania ochrony przyrody w rozmaite sposoby użytkowania terenu?
- Czy można mierzyć i porównywać przyrodniczą wartość przestrzeni?
- Czy istnieje przyrodnicze planowanie przestrzeni miejskiej?
- Czy istnieje urbanistyka proprzyrodnicza?

Więcej informacji:

Klub Przyrodników,
ul. 1 Maja 22,
66-200 Świebodzin,
fax (68) 382 82 36 lkp@lkp.org.pl

Doskonalenie nauczycieli

Kursy Łódzkiego Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

Promocja zdrowia w kształceniu zintegrowanym

Adresat kursu: nauczyciele nauczania początkowego

Liczba godzin: 25

Organizator: Aleksandra Proc

Planowana odpłatność uczestnika: 65 zł

Zielony Pakiet - warsztaty z edukacji ekologicznej

Adresat kursu: zainteresowani nauczyciele

Liczba godzin: 8 + 12

Organizator: Marianna Miszczak

Planowana odpłatność uczestnika: 15 zł

Więcej informacji:

Łódzkie Centrum Doskonalenia Nauczycieli i Kształcenia Praktycznego

ul. Kopcińskiego 29, 90-142 Łódź

tel. (42) 678 33 78, fax 678 07 98

<http://www.wckp.lodz.pl>

Kursy WODN w Łodzi

Edukacja środowiskowa w kształceniu zintegrowanym

Adresat kursu: nauczyciele kształcenia zintegrowanego

Cele: przygotowanie nauczycieli do kształtowania postaw badawczych, ukazanie roli i miejsca edukacji środowiskowej w kształtowaniu zintegrowanym, doskonalenie umiejętności organizowania doświadczeń, obserwacji i zajęć w terenie

Autor programu: Sabina Krac

Termin i miejsce realizacji: V 2003 r. WODN – Łódź

Liczba godzin: 15

Liczba miejsc: 25

Kierownik: Maria Krokos

Planowana odpłatność uczestnika: 30 PLN

Zielone szkoły i przedszkola

Adresat kursu: nauczyciele przedszkoli i kształcenia zintegrowanego

Cele: integracja oddziaływań wychowawczo-dydaktycznych nauczycieli przedszkoli i kształcenia zintegrowanego w zakresie edukacji ekologicznej; propozycje metod i form zajęć w terenie

Autor programu: Mirosława Matczak

Termin i miejsce realizacji: IV 2003 r. – dwudniowy (pt-sobota) zjazd w Przedborzu

Liczba godzin: 20

Liczba miejsc: 35

Kierownik: Mirosława Matczak

Planowana odpłatność uczestnika: 150 PLN (w tym przejazd, nocleg, wyżywienie i materiały dla uczestników)

Treści regionalne w kształceniu zintegrowanym

Adresat kursu: nauczyciele kształcenia zintegrowanego

Cele: treści regionalne w programach nauczania i sposoby ich realizacji w kształceniu zintegrowanym

Autor programu: Anna Drzewiecka

Termin i miejsce realizacji: III 2003 r. WODN – Łódź

Liczba godzin: 10

Liczba miejsc: 30

Kierownik: Maria Krokos

Planowana odpłatność uczestnika: 20 PLN

Edukacja przyrodnicza w czasie zajęć terenowych

Adresat kursu: nauczyciele przyrody

Cele: poznanie możliwości realizacji wybranych treści biologicznych podczas zajęć terenowych

Autor programu: dr Janusz Majecki, dr Jan Siciński

Termin i miejsce realizacji: IV-VI 2003 r. ośrodek WODN w Grotnikach

Liczba godzin: 20

Liczba miejsc: 2 x 15

Kierownik: Janina Sygniewicz

Planowana odpłatność uczestnika: 50 PLN

Więcej informacji:

Wojewódzki Ośrodek Doskonalenia Nauczycieli w Łodzi

ul. Wólczańska 202, 90-531 Łódź

tel. 0-42/ 636 83 91 fax 0-42/ 636 16 89

<http://www.wodn.lodz.pl/>, wodn@wodn.lodz.pl

Oferta dla szkół

Proste ścieżki

Program poświęcony przygotowaniu, realizacji i dokumentacji ścieżek międzyprzedmiotowych dla nauczycieli szkół podstawowych, gimnazjów i szkół średnich oraz wychowawców, pracowników domów kultury itp.

Po co ten program?

Jeżeli zastanawiacie się Państwo:

- Jak przygotować programy ścieżek międzyprzedmiotowych i jak najlepiej je zrealizować?
- Jak prosto, sprawnie i w sposób ciekawy przeprowadzić w szkole działania w ramach ścieżek edukacyjnych?
- Jak usprawnić komunikację między nauczycielami wspólnie realizującymi ścieżki?
- Jak dokumentować i jak raportować realizację ścieżki?
- Jak wzmocnić efekty ścieżek międzyprzedmiotowych?

To program „Proste Ścieżki” podpowie.

Co program „Proste ścieżki” obejmuje?

- warsztaty - bo zajęcia warsztatowe są najlepszą formą realizacji ścieżek międzyprzedmiotowych, zapewniają atrakcyjny sposób ich realizacji a także osiągnięcie zakładanych rezultatów

- wydawnictwa - po przeprowadzeniu kolejnych edycji szkoleń wydawać będziemy książeczki zawierające najlepsze propozycje programów i scenariusze zajęć opracowane przez nauczycieli biorących udział w warsztatach oraz porady dotyczące realizacji ścieżek międzyprzedmiotowych,
- bazę adresową miejsc i osób pomocnych w realizacji ścieżek oraz bazę materiałów, zdjęć, dokumentów na płycie CD do wykorzystania w szkole
- bibliotekę z pokaźnym zbiorem publikacji dotyczących edukacji ekologicznej i ochrony środowiska
- inicjowanie działań pozaszkolnych, np. konkursy, wycieczki po Łodzi, festiwale, akcje

Co zyskają nauczyciele?

- umiejętność połączenia wszystkich ścieżek międzyprzedmiotowych dla ułatwienia pracy
- umiejętność koordynowania pracy zespołu realizującego ścieżki
- umiejętność wybrania z podstawy programowej treści przydatnych do realizacji ścieżek w danej szkole
- umiejętność przeprowadzenia w ramach doskonalenia wewnątrzszkolnego rady pedagogicznej nt. ścieżek międzyprzedmiotowych
- a także możliwość zaprezentowania własnych prac w publikacji programów i scenariuszy

Wszyscy uczestnicy otrzymają

- materiały z warsztatów (przykładowe programy, wzory dokumentacji ścieżek itp.),
- płytę CD z bogatym zbiorem materiałów i danych pomocnych w realizacji ścieżki
- książkę „Ekologia mieszczaucha po raz drugi” - jest to kontynuacja cieszącego się ogromną popularnością naszego poprzedniego wydawnictwa „Ekologia mieszczaucha czyli jak atrakcyjnie prowadzić edukację ekologiczną”.

Co zyskają uczniowie?

- zdobędą umiejętności, które na pewno przydadzą im się w życiu, a nie są łatwe do zdobycia w podstawowym pakiecie edukacyjnym szkolnym
- będą mogli wykazać się również sprawnościami, które mogą się nie ujawnić w podstawowej linii edukacyjnej

Czemu my?

Prowadzimy działania i edukację ekologiczną, prozdrowotną w ramach edukacji pozaszkolnej, często prowadzimy zajęcia uzupełniające w szkołach, warsztaty, pogadanki, współpracujemy z wieloma szkołami w Łodzi i województwie, m.in. w realizacji programu „Szkoła promująca zdrowie”, z klasami ubiegającymi się o „Dyplom Młodego Ekologa”. Czyli realizujemy działania, które obecnie mogą i powinny być realizowane w szkołach w ramach ścieżek międzyprzedmiotowych. Jesteśmy praktykami metod warsztatowych pracujących w obszarze edukacji ekologicznej i działań prozdrowotnych.

Program „Proste ścieżki” przygotowaliśmy w oparciu o Rozporządzenie Ministra Edukacji Narodowej i Sportu z dnia 26 lutego 2002 r. w sprawie podstawy programowej wychowania przedszkolnego oraz kształcenia ogólnego w poszczególnych typach szkół (Dz. U. Nr 51, poz. 458)

Ważne informacje:

Czas trwania projektu: 3 lata (począwszy od roku szkol. 2002/2003)

Czas trwania szkolenia: 20 godzin.

Liczba miejsc na szkol.: 25 osób

Miejsce szkolenia: Łódź

Planowany termin: maj 2003 r., dwie edycje: dla nauczycieli szkół podstawowych i nauczycieli gimnazjów
Warunki uczestnictwa: ze względu na charakter szkolenia w szkoleniu uczestniczyć powinno minimum 2-3 nauczycieli z jednej placówki

Koszt: 135 złotych od osoby. Cena obejmuje warsztaty, materiały (książka, CD, materiały warsztatowe) oraz możliwość bezpłatnego korzystania z biblioteki ekologicznej) Dla uczestników projektu „Informator o edukacji ekologicznej” cena 115 zł

Termin zgłoszeń: 18 kwietnia 2003 r.

Proponujemy udział również w innych szkoleniach:

Metody aktywizujące w edukacji ekologicznej - 20 godzin

Ekologia mieszczaucha - 20 godzin

Edukacja ekologiczna w nauczaniu zintegrowanym - 20 godzin

Warsztaty terenowe w edukacji ekologicznej - 20 godzin

Edukacja prozdrowotna na wszystkich etapach kształcenia - 10 godzin

Ochrona humanitarna zwierząt - 10 godzin

Odpowiedzialny konsument - 10 godzin

Również szkolenia dla rad pedagogicznych przedszkoli i szkół w zakresie aktywizujących metod edukacji ekologicznej oraz opracowywania całościowych programów prozdrowotnych i ekologicznych

Więcej informacji:

Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”
90-408 Łódź, ul. Próchnika 1 pok. 301
tel. (42) 632 57 51, fax 630 17 49
gosia@zrodla.most.org.pl

Zimowe zajęcia w Centrum Edukacji
Przyrodniczo-Leśnej w
Rogowie

Również zimą odbywają się zajęcia w Centrum Edukacji Przyrodniczo-Leśnej przy Leśnym Zakładzie Doświadczalnym SGGW. Większość proponowanych przez w sezonie zimowym zajęć odbywa się w oparciu o zbiory Muzeum Lasu i Drewna. Zajęcia realizowane są po wcześniejszym uzgodnieniu terminu zajęć i tematu, wybranego z prezentowanej oferty.

Klasy I-III szkoły podstawowej

- Mieszkańcy lasów (2 godz.)
- Nocny przyjaciel (2 godz.)
- Pokochaj nietoperze (2godz.)
- Poznajemy drzewa iglaste rosnące w naszym lesie (2 godz.)
- Tropienie kropelki wody, czyli obieg wody w przyrodzie (2 godz.)
- Wędrowni ptaków (2 godz.)
- Zwierzęta leśne zimą (2 godz.)

Klasy IV-IV szkoły podstawowej

- Czy to ptak, czy to ssak? (2 godz.)
- Czy znamy nasze ssaki i ich zwyczaje? (4 godz.)
- Inscenizacja (4 godz.)
- Las i leśnicy, czyli co robi leśnik w lesie (4 godz.)
- Pokochaj nietoperze (2 godz.)
- Sosna w krajobrazie Polski (2 godz.)
- Ssssssss (2 godz.)
- Ślady człowieka - Spacer młodego tropiciela (2 godz.)
- Zakładamy hodowlę owadów (2 godz.)

Gimnazjum

- Biocenoza, czyli jak stowarzyszają się żywe organizmy (4 godz.) ,
- Co to jest populacja? (4 godz.)
- Czy nietoperze spotka los tura i tarpana? (2 godz.)
- Czy wybierzemy las? (3 godz.)
- Drapieżnik i ofiary (4 godz.)
- Las i leśnicy, czyli co robi leśnik w lesie (4 godz.)
- Zwierzęta w sali szkolnej (2 godz.)

Więcej informacji:

Leśny Zakład Doświadczalny SGGW
Centrum Edukacji Przyrodniczo- Leśnej
95-063 Rogów,
tel./fax (0-46) 874-83-74,
cepl@witch.sggw.waw.pl

Zajęcia terenowe
„Zielonej Szkoły” w
Łodzi

Fundacja „Zielone Szkoła” zaprasza dzieci i młodzież wraz z wychowawcami na wiosenne zajęcia terenowe w Lesie Łagiewnickim.

- Gry i zabawy ekologiczne. Medytacje – adresaci: od przedszkola, czas trwania: 1-2 godz.
- Cztery pory roku. Wiosna – adresaci: od przedszkola, czas trwania: 1-2 godz.
- Szukamy pierwszych oznak wiosny – adresaci: wszystkie grupy wiekowe, czas trwania: 1-2 godz.
- Rośliny wiosenne – adresaci: od II klasy SP, czas trwania: 1-2 godz.
- Rośliny iglaste – identyfikacja – adresaci: od IV klasy SP, czas trwania: 1-2 godz.
- Ekosystem stawu – adresaci: od I klasy gimnazjum, czas trwania: 2 godz.
- Życie w stawie– adresaci: od I klasy SP, czas trwania: 1-2 godz.

- Badanie jakości wód stawu – adresaci: od I klasy gimnazjum, czas trwania: 2 godz.
- Ocena stopnia zanieczyszczenia powietrza (porosty jako bioindykatory) – adresaci: od I klasy SP, czas trwania: 2 godz.
- Kierunki w terenie – adresaci: od IV klasy SP, czas trwania: 1 godz.
- Obserwacja krajobrazu – adresaci: od I klasy SP, czas trwania: 1-2 godz.
- Robimy ściek i oczyszczalnię – adresaci: od I klasy SP, czas trwania: 1-2 godz.
- Badanie czynników pogodowych – adresaci: od I klasy SP, czas trwania: 1-2 godz.

Odpłatność za zajęcia wynosi 4 zł od osoby. Uczestnicy otrzymują materiały do zajęć, drobne pamiątki i herbatę. Zapisy przyjmowane są pod numerem tel. (42) 659 77 76 (bezpośrednio w pracowni od godz. 8.00) lub w sekretariacie szkoły pod numerem tel. 659 00 10.

Więcej informacji:

Pracownia Edukacji Ekologicznej przy SP nr 61 w Łodzi
ul. Okólna 183, 91-520 Łódź
tel. 659 00 10, 659 77 76, kom. 0 601 346 685
e-mail: fund@zielsko.most.org.pl

Wycieczki, zielone szkoły

Bardzo Zielone Szkoły

Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” zaprasza na „Bardzo Zielone Szkoły”. Nasze wyjazdy są organizowane do miejscowości położonych wśród pięknych krajobrazów, często w pobliżu perełek polskiej przyrody – parków narodowych, krajobrazowych, z dala od zgiełku i hałasu miejskiego życia. Wypoczynek na naszych imprezach to lekarstwo na stres i zmęczenie, gwarancja odzyskania równowagi fizycznej oraz duchowej. Omijamy dużym łukiem kurorty turystyczne, ciekawe, choć strasznie zatłoczone centra kulturalno-historyczne. Proponujemy za to wyjazdy do zacisznych i nieznananych, ale bardzo ciekawych pod względem tak przyrodniczym, jak i kulturowym miejsc.

Zabierając dzieci i młodzież na „Bardzo Zielone Szkoły” organizowane przez Ośrodek, darujemy im żywą wiedzę. Jest to wiedza o lokalnej przyrodzie, naturalnym środowisku człowieka czy siłę i pięknie tradycji. Przystawiana jest ona przez aktywne uczestnictwo i bezpośredni kontakt, podczas którego świat odbieramy wszystkimi zmysłami. Są to lekcje gdzie nauka staje się odkrywaniem, a nasze dzieci odkrywcami. Takie lekcje trudno zapamiętać.

Program

Proponujemy Państwu szeroki wachlarz zagadnień i technik zajęć w trakcie wycieczki. Podczas Bardzo Zielonej Szkoły nie będą odbywać się zwykłe lekcje z zeszytami i książkami (choć ciekawych książek nie zabraknie), nie ograniczymy się również tylko do „zaliczenia” ciekawszych zabytków. W czasie wycieczki chcemy zaciekawić i zainspirować dzieci i młodzież do szukania wiedzy w kontaktach z przyrodą i ludźmi. Prefe-

rujemy naukę poprzez zabawę i aktywne uczestnictwo w warsztatach. Zajęcia proponowane przez nas znakomicie wpisują się w zagadnienia ścieżek międzyprzedmiotowych: ekologicznej, zdrowotnej, edukacji medialnej i edukacji regionalnej.

Proponujemy:

- warsztaty ekologiczne w terenie (tematyka do wyboru przez nauczyciela)
- warsztaty leśne
- poznawanie przyrody (gatunki, siedliska, ekosystemy)
- spotkania z przyrodnikami, pracownikami parków krajobrazowych
- zajęcia z mapą, biegi na orientację
- obserwacja zjawisk przyrody związanych ze zmianami dnia i nocy, ruchem Ziemi, barwami światła
- wycieczki krajoznawczo-przyrodnicze po okolicy
- spotkania z mieszkańcami wsi, twórcami ludowymi,
- zajęcia poświęcone życiu wsi (rośliny uprawne i ich wymagania, praca rolnika)
- zajęcia nt. ekologicznego rolnictwa i zdrowej żywności (np. Od ziarenka do bochenka, Jak zrobić jogurt?, Czym różni się marchewka z uprawy ekologicznej od tej z supermarketu?)
- zajęcia poświęcone zdrowemu stylowi życia
- poznawanie walorów kulturowych regionu – zajęcia etnograficzne (gwara, budownictwo, sztuka ludowa, obyczaje)
- zwiedzanie zabytków i ciekawych miejsc
- slajdowiska i pokazy filmów związanych z tematyką wycieczki
- zajęcia plastyczne, dziennikarskie i parateatralne,
- gry, zabawy, ogniska i konkursy
- zajęcia integracyjno-komunikacyjne – polecamy przede wszystkim klasom pierwszym

Program wycieczki za każdym razem ustalany jest indywidualnie z nauczycielem prowadzącym, Dopasowany jest do wieku uczestników, programu nauczania. Wszystkie programy są konsultowane z metodykami. Specjalnie dla klas pierwszych organizujemy zajęcia integracyjno-komunikacyjno-motywacyjne.

Pamiętać należy, iż nie są to typowe wycieczki lecz imprezy o charakterze studyjnym, których głównym celem jest poznanie przyrody odwiedzanego terenu. Zależy nam również na wzbudzeniu wśród młodzieży szacunku i miłości do dzikiej przyrody, co możliwe jest tylko dzięki bezpośredniemu z nią kontaktowi.

Miejsca, do których zapraszamy:

W górach: Zawoja, Duszniki Zdrój, Rabka.
Nad morzem: Jastrzębia Góra i Orzechowo Morskie
Po środku: Kruszwica, Bachotek k/Brodnicy

Ważne informacje

Warsztaty ekologiczne, prowadzone przez doświadczonych eko-nauczycieli, pełnią oni również role organizatorów podczas wyjazdu.

W cenę wliczony jest: przejazd w obie strony autokarem klasy standart, noclegi, pełne wyżywienie, ubezpieczenie NNW, opieka rezydenta nad grupą, liczne warsztaty. Najważniejszą usługą zawartą w cenie jest fachowe przygotowanie programu edukacji ekologicznej, obserwacji przyrodniczych oraz zajęć o tematyce regionalnej. Warto o tym pamiętać porównując wyprawę z innymi ofertami turystycznymi, które często ograniczają się jedynie do zapewnienia przejazdu i pobytu w ośrodku wypoczynkowym. W cenę wycieczki wliczony jest pobyt dwóch opiekunów (rodziców lub nauczycieli).

Więcej informacji:

Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”
ul. Próchnika 1 pok. 301, 90-408 Łódź
tel. (42) 632 57 51 fax 630 17 49
lub tel. 0 502 514 964
e-mail: info@zieloneszkoly.eco.pl
Informacje dostępne również w Internecie:
www.zieloneszkoly.pl

Konkursy

Mój szkolny kolega z Afryki

To już II edycja ogólnopolskiego konkursu dla szkół podstawowych i gimnazjów. Wielu młodych ludzi widzi potrzebę zainteresowania się trudną sytuacją ludzi żyjących w Afryce i chce nieść im pomoc, dostrzega wartość pracy polskich misjonarzy i misjonek, którzy od wielu lat mają ogromny wpływ na rozwój oświaty, opiekę nad chorymi i najbardziej potrzebującymi.

Prace konkursowe będą obejmować 6 kategorii: literacką, muzyczną, plastyczną, charytatywną, dramatyczną oraz scenariusze zajęć. Po szczegółowe informacje o zasadach konkursu oraz kryteriach oceny wraz z ankietą aplikacyjną organizatorzy odsyłają na stronę www.misje.pl. Zakończenie konkursu planowane jest na 1 czerwca 2003 roku.

Więcej informacji:

Komisja Episkopatu ds. Misji
ul. Byszevska 1 skr. poczt.112, 03 - 729 Warszawa 4
tel. (022) 679 32 35, fax. (022) 679 32 35 w. 306
e-mail: km@jmisje.pl

Nauczyciel Roku 2003

To już druga edycja konkursu dla najlepszych nauczycieli. Formularze wniosków o przyznanie zaszczytnego tytułu Nauczyciel Roku 2003 będą drukowane w kilku kolejnych numerach „Głosu Nauczycielskiego”. Należy je wyciąć, wypełnić i wysłać na adres redakcji do połowy czerwca 2003 r.

Ogłoszenie ostatecznych wyników nastąpi 10 października w przeddzień Święta Edukacji Narodowej w Ministerstwie Edukacji Narodowej i Sportu. Jak w poprzedniej edycji, tegoroczny zwycięzca konkursu zdobędzie laury, nagrodę Ministra Edukacji Narodowej i Sportu oraz nagrodę „Głosu Nauczycielskiego”. Specjalną nagrodę ufunduje również Związek Nauczycielstwa Polskiego.

Więcej informacji:

Głos Nauczycielski
00-389 Warszawa, ul. J. Smulikowskiego 6/8
www.glos.pl, www.znp.edu.pl

Ptaki blisko nas

„Nasza Biebrza” w 9 numerze ogłosiła nowy konkurs „Ptaki blisko nas”. Należy ciekawie opisać życie ptaków w pobliżu swoich domów. Obserwacje można zacząć pod koniec lutego, część ptaków już w tym okresie zaczyna szukać miejsca na gniazdo. Aby wziąć udział w konkursie, należy przysłać na adres redakcji opis wiosennych zachowań ptaków, obserwowanych z podwórka. Mogą to być: wybór miejsca na gniazdo, śpiew, poszukiwania pokarmu, konkurencja między ptakami i inne ciekawe zdarzenia. Wszystkie prace opisowe można wzbogacić rysunkami, zdjęciami, informacjami dodatkowymi: plany podwórka, możliwość dostępu ptaków do wody i pożywienia, zachowanie ludzi wobec ptaków itd. Prace należy nadsyłać do końca kwietnia 2003r. Najciekawsze z nich zostaną nagrodzone.

Więcej informacji:

Biebrzański Park Narodowy
Osowiec - Twierdza 8, 19-110 Goniądz
tel. (86) 27 20 620
NaszaBiebrza@biebrza.org.pl

IX Sesja Sejmu Dzieci i Młodzieży

Zespół Organizacyjny Sejmu Dzieci i Młodzieży 2003 przy współudziale MENiS organizuje IX Sesję Sejmu Dzieci i Młodzieży. 460 Młodych Parlamentarzystów – uczniów gimnazjów oraz szkół ponadgimnazjalnych zasiądzie w ławach poselskich w dniu 1 czerwca 2003 r. i poprowadzi dyskusję o ważnych sprawach kraju i własnego środowiska. Motywem przewodnim IX Sesji Sejmu Dzieci i Młodzieży 2003 jest: „Moja Ojczyzna – państwem demokratycznym”. Uczniowie starający się o mandat posła powinni wypowiedzieć się w pisemnych pracach, na jeden z następujących tematów:

1. Rzeczpospolita Polska państwem demokratycznym - moje oczekiwania a rzeczywistość.
2. Uczeń, rodzic i nauczyciel w demokratycznej szkole.
3. „Kobieta i mężczyzna w Rzeczypospolitej mają równe prawa w życiu rodzinnym, politycznym, społecznym i gospodarczym” – czy ten konstytucyjny zapis realizowany jest w codziennym życiu?

Szkoły zainteresowane udziałem swoich uczniów w obradach Sejmu Dziecięcego powinny przesać najlepsze, wybrane przez własne Komisje Szkolne prace, w terminie do 17 marca 2003 r. do odpowiedniego Regionalnego Zespołu Organizacyjnego:

- Kuratorium Oświaty w Łodzi

-
- Delegatury Kuratorium Oświaty w Skierniewicach
 - Delegatury Kuratorium Oświaty w Piotrkowie Tryb.
 - Delegatury Kuratorium Oświaty w Sieradzu

Z dopiskiem “ Prace na Sejm Dzieci i Młodzieży”.

Do prac należy dołączyć informację zawierającą dokładny adres (z kodem pocztowym i numerem telefonu) szkoły, do której uczęszcza uczeń, jego wiek oraz adres zamieszkania.

W terminie do 15 kwietnia 2003 r. Wojewódzki Zespół Organizacyjny dokona wyboru 29 posłów według miejsc mandatowych przypadających na województwo łódzkie. Lista posłów wraz z ich pisemnymi opracowaniami wybranego przez siebie tematu zostanie przesłana do Zespołu Organizacyjnego w Warszawie, który wskaże uczniów zaproszonych do udziału w pracach Komisji Problemowych przygotowujących materiały na obrady plenarne w dniu 1 czerwca 2003 r. Komisje Problemowe będą obradować w maju 2003r. Do 30 kwietnia 2003 r., do szkół, których uczniowie uzyskali mandat posła zostaną przesłane informacje na ten temat.

Ordynacja wyborcza do Sejmu Dzieci i Młodzieży oraz Regulamin Sejmu Dzieci i Młodzieży umieszczone są na stronie www.sejm.gov.pl.

Więcej informacji:

Wojewódzki Zespół Organizacyjny w Skierniewicach
tel. (46) 834 16 38, fax (46) 833 45 61
lub w/w Regionalne Zespoły Organizacyjne.
http://www.kuratorium.lodz.pl/strony/IX_Sesja.htm

Konkurs na najciekawszy artykuł o tematyce przyrodniczej „ZIELONE PIÓRO”

Uczestnikiem konkursu może być każdy, kto prześle swoją oryginalną, nigdzie nie publikowaną pracę. Jego przedmiotem są popularnonaukowe artykuły o tematyce przyrodniczej. Mogą to być np. opisy różnych rodzajów roślin, grzybów lub zwierząt, ciekawych miejsc i zjawisk przyrodniczych, sprawozdania z wydarzeń, polemiki bądź wywiady. Podstawą oceny nadesłanych prac jest ich poziom merytoryczny, atrakcyjność tematu, forma i język pracy; na ocenę wpływa także obecność i jakość ilustracji (fotografie, rysunki, mapki).

Konkurs ma charakter cykliczny, teksty można nadsyłać w dowolnym terminie. Każdego roku będą odbywały się jego dwie edycje. Wyróżnione teksty będą publikowane w internetowej, a najlepsze także w drukowanej wersji naszego nowego Magazynu Przyrodniczego. Dla autorów tekstów zakwalifikowanych do publikacji przewidujemy drobne nagrody - niespodzianki, a za najlepszy artykuł w każdej edycji jego autor otrzyma nagrodę główną. W bieżącej edycji jest nią cyfrowy aparat fotograficzny.

Teksty konkursowe należy przysyłać pocztą elektroniczną na adres: redakcja@salamandra.org.pl lub na dyskiety pocztą tradycyjną.

Więcej informacji:

PTOP „Salamandra”
ul. Szamarzewskiego 11/6, 60-514 Poznań
tel/fax:(61) 843-21-60
e-mail: biuro@salamandra.org.pl

Spółeczeństwo obywatelskie

Konkurs WSiP dla nauczycieli i uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i ponadgimnazjalnych. Fundatorem nagród są Wydawnictwa Szkolne i Pedagogiczne

Jury przyzna nagrody w trzech równorzędnych kategoriach:

10 000 zł - Nagroda pod patronatem STO dla nauczyciela za najlepszy scenariusz lekcji lub cyklu lekcji, uwzględniających tematykę społeczeństwa obywatelskiego i znaczenia organizacji pozarządowych w budowaniu społeczeństwa obywatelskiego.

10 000 zł - Nagroda pod patronatem "Polityki" dla nauczyciela za najlepsze już zrealizowane lub projektowane przedsięwzięcie edukacyjne (tj. lekcja lub cykl lekcji dowolnego przedmiotu, który uwzględnia tematykę społeczną, polityczną i obywatelską oraz pozalekcyjne działania edukacyjno-wychowawcze, np. sesja, seminarium, akcja społeczna), w którym publikacja lub publikacje tygodnika "Polityka" zostały spożytkowane jako inspiracja, zarzewie dyskusji lub materiał źródłowy.

5000 zł - Nagroda od WSiP dla ucznia za artykuł opisujący, jak młodzi ludzie mogą włączać się w budowanie społeczeństwa obywatelskiego.

Termin nadsyłania prac mija 30 czerwca 2003 r. Ogłoszenie wyników: 1 września 2003 r.

Prace należy nadsyłać na adres:

konkurs@polityka.com.pl lub
ul. Podwale 5, 00-252 Warszawa

Więcej informacji:

<http://polityka.onet.pl/162,1102731,1,0,artykul.html>

XXXI Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno Krajoznawczy

PTTK organizuje w tym roku już po raz trzydziesty pierwszy Ogólnopolski Młodzieżowy Turniej Turystyczno Krajoznawczy. Celem Turnieju jest popularyzowanie krajoznawstwa i turystyki, aktywnego wypoczynku po nauce oraz sprawdzenie wiedzy i umiejętności turystycznych. Najlepsze drużyny w kategorii szkół podstawowych, gimnazjalnych oraz ponadpodstawowych reprezentować będą województwa w finale centralnym, który odbędzie się w dniach 12 - 15 czerwca 2003 r. w Zduńskiej Woli.

Turniej składa się z etapów, dla których określa się następujące terminy :

1. Etap I - przeprowadzają Koła, Kluby PTTK, szkoły w terminie do 15 marca. Po zakończeniu eliminacji szkolnych zgłoszenie wysyłamy do O/PTTK właściwego dla swojego powiatu w terminie do dnia 15 kwietnia 2003r.

2. Etap II - przeprowadzają oddziały PTTK

3. Etap III wojewódzki - przeprowadzają wspólnie odpowiednie jednostki organizacyjne PTTK oraz inne organizacje - w terminie do 15 maja.

4. Etap IV - finał przeprowadza Zarząd Główny PTTK 12 - 15 czerwca.

W pierwszym i drugim etapie turnieju organizatorzy wybierają te konkursy, które są możliwe do przeprowadzenia w warunkach szkoły lub Oddziału PTTK.

W eliminacjach wojewódzkich /etap trzeci/ zostaną przeprowadzone następujące konkursy;

1. Krajoznawczy – pisemny / wiadomości o województwie podkarpackim /.
2. Wiedza turystyczna i topograficzna – pisemny.
3. Turystyczny marsz na orientację.
4. Kolarski tor sprawnościowy.
5. Samarytanka.
6. Turystyczne ABC
7. Karta do kroniki.

Szczegółowe zasady przeprowadzenia turnieju oraz poszczególnych konkursów zawarte są w Regulaminie OMTTK z 2002 roku, który znajduje się w Oddziałach PTTK

Więcej informacji:

http://gosciniac.pttk.pl/07_2002/index.php?co=039 .

Oddział „Łódzki” PTTK im. J. Czeraszewicza
ul. Wigury 12 A, 90-301 Łódź

tel. (42) 636 15 09, fax 636 43 70

www.pttk.lodz.pl

cfk@www.pttk.lodz.pl

Przyroda - jestem za!

Centrum Edukacji Ekologicznej Pałacu Młodzieży w Katowicach zaprasza do udziału w XIII Ogólnopolskim Konkursie Ekologicznym organizowanym pod hasłem: "Przyroda – jestem za!" Udział w konkursie polega na samodzielnym i indywidualnym napisaniu pracy na jeden z proponowanych przez Komitet Konkursowy tematów.

Proponowane kategorie tematów:

I kategoria - prace o charakterze naukowo-badawczym

1. Eksperyment biologiczny — organizm a zmiany w środowisku.
2. Funkcjonowanie ekosystemów wodnych i lądowych w warunkach naturalnych i zdegradowanych.
3. Fauna i flora przedmiotem terenowej obserwacji przyrodniczej.

II kategoria - prace o charakterze reporterskim

1. Kontrowersyjny problem ekologiczny w moim miejscu zamieszkania.
2. Krajobraz po przemyśle -jak go zagospodarować? Wizja przyszłości.
3. Jak bronić środowiska naturalnego wykorzystując technologie informatyczne XXI wieku.

III kategoria - prace o charakterze literackim i filozoficznym

1. Moje spotkania z przyrodą - refleksja ekologiczna.
2. Dlaczego powinniśmy chronić przyrodę?
3. Współczesny model życia - zagrożeniem dla przyrody?
4. Globalizm - za i przeciw.

IV kategoria - edukacja ekologiczna:

1. Interesujące, nieznanne obiekty przyrodnicze mojej miejscowości - opracowanie własnego materiału dydaktycznego do wykorzystania w edukacji ekologicznej.
2. Metody rozbudzania świadomości ekologicznej - jak nauczyć szacunku do przyrody? - Twoje pomysły.
3. Oddziaływanie na emocje pozytywne podstawą edukacji ekologicznej.

Konkurs ma charakter interdyscyplinarny. W konkursie brać mogą uczniowie ze starszych klas gimnazjalnych oraz uczniów ze szkół ponadgimnazjalnych. Praca konkursowa powinna być wynikiem własnych przemyśleń powstałych na bazie obserwacji zjawisk zachodzących w środowisku oraz w oparciu o dostępne piśmiennictwo. Tekst pracy konkursowej wraz z dokumentacją nie powinien przekraczać 30 stron standardowego maszynopisu. Ostateczny termin przesyłania prac upływa 30 maja 2003 roku.

Ogłoszenie wyników i rozdanie cennych nagród rzeczowych laureatom konkursu odbędzie się na specjalnym seminarium naukowym finalizującym konkurs, planowanym w dniach 24-25 października 2003 roku.

Szesnastu finalistów sesji referatowej uczestniczyć będzie w/w seminarium, na którym zaprezentują swoje prace przed jury, zaproszonymi gośćmi oraz innymi uczestnikami konkursu.

Więcej informacji:

Centrum Edukacji Ekologicznej Pałacu Młodzieży w Katowicach

Katowice 40-066, ul. Mikołowska 26

tel./fax (0-32) 251-64-31 wew. 218

http://www.silesia2000.pl/polski/kultura/palac_cee.htm

Konkurs Komisji Europejskiej dla szkół na indywidualne prace plastyczne i rzeźbiarskie

Komisja Europejska zaprasza wszystkie dzieci z krajów Unii Europejskiej oraz krajów kandydujących, w wieku od 5 do 16 lat, do uczestnictwa w konkursie zorganizowanym dla szkół w ramach Zielonego Tygodnia 2003. Konkurs ten stanowi część programu konferencji i wystawy, które są corocznie organizowane w czasie Zielonego Tygodnia, w dniach od 2 do 5 czerwca 2003 r. w Brukseli. Tegoroczna edycja tej imprezy będzie poświęcona zagadnieniom związanym z konsumpcją i produkcją, odnawialnymi źródłami energii i wodą. Trzech laureatów w każdej z kategorii konkursowych otrzyma nagrodę w postaci pobytu w Brukseli, w towarzystwie jednego z rodziców lub opiekuna, w czasie którego będą mogli uczestniczyć w wielu atrakcyjnych imprezach organizowanych w ramach Zielonego Tygodnia.

5 czerwca, w Międzynarodowym Dniu Ochrony Środowiska nastąpi oficjalne wręczenie nagród, w obecności zaproszonych gości, ekspertów d/s ochrony środowiska oraz przedstawicieli prasy. Po uroczystości, laureaci zostaną zaproszeni do udziału w zielonej przejażdżce po Brukseli, w czasie której będą mieli okazję odwiedzić zadziwiające muzea i wiele innych niespotykanych miejsc. W konkursie mogą uczestniczyć placówki szkolne z państw Unii Europejskiej oraz krajów kandydujących.

W tym roku, konkurs odbywa się w dwóch kategoriach: Konkurs na rysunek wykonany kredkami lub farbami dla uczniów w wieku od 5 do 10 lat. Uczniowie pragnący uczestniczyć w tej kategorii konkursu, przeznaczony dla najmłodszych, powinni przedstawić rysunki wykonane kredkami lub farbami, których tematem przewodnim będzie woda.

Konkurs rzeźbiarski dla młodzieży w wieku od 11 do 16 lat. Prace mogą być ilustracją dowolnego tematu związanego ze środowiskiem naturalnym, a jedynym warunkiem jest zastosowanie do ich realizacji materiałów, które już raz zostały użyte. Prace konkursowe powinny być opatrzone szczegółowym opisem oraz zdjęciami rzeźby, z jej dokładnymi wymiarami.

Prace konkursowe muszą być zeskanowane i przesłane do Dyrekcji Generalnej ds. ochrony środowiska na adres strony internetowej <http://greenweek.eun.org>. Na tej stronie internetowej zamieszczone będą również wskazówki pedagogiczne dotyczące pomysłów, pomocy naukowych dla nauczycieli oraz źródeł inspiracji dla młodych adeptów malarstwa i rzeźby pragnących uczestniczyć w konkursie.

Organizatorem trzeciej już edycji konkursu jest Dyrekcja Generalna ds. ochrony środowiska (http://europa.eu.int/comm/dgs/environment/index_en.htm) we współpracy z europejską siecią Schoolnet (www.eun.org).

Więcej informacji:

<http://greenweek.eun.org>

Pani Alexa Joice

European Schoolnet

e-mail: alexa.joyce@eun.org

Eko-detektyw

Liga Ochrony Przyrody zaprasza do wzięcia udziału w ogólnopolskim konkursie "Eko-detektyw". Zadaniem uczestników konkursu jest ochrona przyrody poprzez: ujawnianie szkodliwych działań zapobieganie i interwencje oraz znajdowanie i promocja przykładów właściwej postawy wobec przyrody. W konkursie biorą udział grupy (wraz z instruktorem) zgłoszone do właściwego terytorialnie Zarządu Okręgu Ligi Ochrony Przyrody. W ramach prac konkursowych grupy zgłaszają działania opiekunowi i uzgadniają metody działań, konsultują się z przyrodnikami, prawnikami, dziennikarzami, współpracują z miejscowymi władzami, policją, lokalnymi mediami (prasa, radio, telewizja), - zgłaszanie nieprawidłowości, interwencje, nagłaśniają akcję, zbierają informacje.

Efektom tych działań powinien być raport - krótkie podsumowanie prowadzonych działań (w punktach) lub reportaż na dowolnym nośniku i o dowolnej szacie graficznej (reportaż prasowy o objętości do 10 stron maszynopisu, nie licząc materiału fotograficznego lub wykresów, szkiców itp.; VHS, DVD, CDV - metraż od 5 do 15 minut emisji - gotowy reportaż lub scenariusz ze scenopisem),

Prace konkursowe muszą być opatrzone nazwiskiem i imieniem autora lub autorów, dokładnym adresem szkoły, podaniem klasy i wieku autorów, numerem telefonu, fax. i e-mail szkoły oraz imienia i nazwiska opiekuna grupy.

Konkurs będzie przeprowadzony w następujących etapach:

· Etap I – okręgowy: prace należy nadesłać do Zarządów Okręgowych LOP do 20 kwietnia 2003 r. (trzy najlepsze zostaną zakwalifikowane do II etapu i przesłane do 20 maja 2003 r. do Zarządu Głównego LOP).

· Etap II – centralny: spośród nadesłanych prac z I etapu Główny Sąd Konkursowy dokona oceny prac i wyłoni laureatów pierwszej, drugiej i trzeciej nagrody Konkursu.

· Finał - 14 czerwca 2003 r. - uroczyste ogłoszenie wyników i wręczenie nagród

Więcej informacji:

Zarząd Główny Ligi Ochrony Przyrody
ul. Tamka 37/2, 00-355 Warszawa
tel: (22) 828 65 83
zg@lop.org.pl, info-lop@wp.pl

Dla siebie, dla Ziemi
Zostań przyjacielem Ziemi

Konkurs jest ogłaszany każdego roku z okazji obchodów Dnia Ziemi. „Przyjaciel Ziemi” to konkurs zadaniowy. Do tej pory odbyło się 6 ogólnopolskich edycji konkursu. Temat konkursu i zadań konkursowych związany jest z tematem obchodów Światowego Dnia Ziemi. W roku 2003 tematem przewodnim jest woda - ONZ ogłosiło rok 2003 rokiem wody. Konkurs sprzyja nawiązywaniu kontaktów, wymianie doświadczeń. Wychodzi naprzeciw potrzebie działań na rzecz środowiska. Inicjuje działania o charakterze lokalnym, skuteczne i angażujące całe społeczności. Szkoły w tym konkursie przyjmują rolę ośrodków takich działań.

Do udziału w konkursie zapraszamy uczniów szkół podstawowych, gimnazjów i szkół ponad-gimnazjalnych, koła zainteresowań, kluby ekologiczne oraz grupy przyjaciół.

Warunki udziału w VII Ogólnopolskim Konkursie Zadaniowym są następujące:

- opracowanie dużego plakatu - rozmiar od A0 (841 mm x 1189 mm) do B0 (1000 mm x 1414 mm) promującego zagadnienia związane z wodą,
- prezentacja plakatu szerokiej publiczności w Waszej najbliższej okolicy (np.: wywieszenie na ogrodzeniu szkolnym, lub w innym dozwolonym miejscu),
- przeprowadzenie sondy ulicznej wśród 30 przechodniów, dotyczącej dostrzegalności plakatu i zrozumienia jego treści (30 ankiet).
- analiza przeprowadzonej sondy,
- przesłanie pocztą kompletnego zgłoszenia do dnia 12 marca 2003.

Finał konkursu będzie miał miejsce 22 kwietnia o godz. 13.00 w Bibliotece Narodowej w Warszawie, al. Niepodległości 213

Więcej informacji:

www.dzienziemi.pl/hm/konkursy_dla_ziemi.htm
Agnieszka Lepianka - Ośrodek Kultury Ochoty,
ul. Grójecka 75, 02-094 Warszawa
tel/fax (22) 822 64 87
e-mail: agnieszka@oko.com.pl

Wystawy, muzea

Świat Kawy

Od 23 lutego w Muzeum Miasta Pabianic można oglądać wystawę „Świat Kawy”. Wcześniej wystawa prezentowana była w Warszawie. Pabianicką odsłonę „Świata Kawy” przygotowało MMP, Państwowe Muzeum Etnograficzne w Warszawie oraz firma Tchibo. Na wystawie zgromadzonych jest ponad 100 eksponatów z Etiopii, Egiptu, Turcji, Tunezji, Sudanu i innych państw, są także eksponaty z Pabianic. Wystawę można oglądać do 30 kwietnia.

Muzeum Miasta Pabianic
Stary Rynek, 95-200 Pabianice
tel. (42) 215 39 82, 215 54 87
muzem@mail.epic.pl

Chrząszcze - wystawa przyrodnicza

W Muzeum Łowiectwa w Warszawie można obejrzeć wystawę przyrodniczą „Chrząszcze”. Eksponaty (700 okazów chrząszczy z całego świata) pochodzą ze zbiorów Muzeum Przyrodniczego PAN w Krakowie. Wystawę uzupełniają plansze informacyjne i zdjęciowe, a monumentalny model tropikalnego chrząszcza długości 4 m pozwala poznać szczegóły budowy anatomicznej.

Muzeum przygotowało specjalne zajęcia edukacyjne, zarówno dla sześciolatków, jak i uczniów szkół podstawowych oraz gimnazjów, związane z tą ekspozycją. Uczniowie mogą poznać świat chrząszczy, obejrzeć film, przewidziano także elementy twórczej pracy uczestników. Muzeum jest czynne od środy do niedzieli, w godz. 10.00 – 15.00 (zwiedzanie grupowe po wcześniejszym uzgodnieniu możliwe jest również w pon. i wt.) Wystawa czynna będzie do 30 marca 2003 r. Bilety w cenie: 3 zł ulgowe i 5 zł normalne, czwartki - bezpłatnie

Muzeum Łowiectwa i Jeździectwa
Łazienki Królewskie w Warszawie
ul. Szwoleżerów 9, 00-464 Warszawa
tel. (022) 628 42 05, fax (022) 628 46 99
mlij@muz-low.com.pl, www.muz-low.com.pl

„Co w budkach piszczy”

Od 21 marca 2003 r w muzeum w Tomaszowie Mazowieckim oglądać będzie można wystawę czasową „Co w budkach piszczy” ze zbiorów Muzeum Górnośląskiego w Bytomiu. Jest pierwszą wystawą z serii „Z ekologią na Ty” - propagującą proekologiczne działania. Przedstawia ingerencję człowieka w środowisko naturalne, najczęściej w obszary intensywnej gospodarki leśnej. Wskazuje najefektywniejsze sposoby pomocy przyrodzie, polegające najczęściej na ochronie natu-

ralnych stanowisk lęgowych dziuplaków. Zwraca również uwagę na negatywne aspekty pomocy. Ponadto wystawa prezentuje na wybranych przykładach najczęściej popełniane błędy przy wykonywaniu i zawieszaniu budek, co w konsekwencji prowadzi najczęściej do zniszczenia lęgu przez drapieżniki lub przez różne warunki atmosferyczne. Wystawa przedstawia również zwierzęta, które są związane w większym lub mniejszym stopniu z budkami ptasimi, i te które pustoszą budki. Obok zwierząt poznajemy owady, które z różnych powodów zasiedlają gniazda ptaków, bądź puste budki. Znaczna część ekspozycji przedstawia szerszenie i nietoperze. Szerszenie z uwagi na spadek liczebności zostały objęte programem ochronnym, w ramach którego rozwieszają się dla nich budki specjalnej konstrukcji. Wystawa będzie gościła w Tomaszowie do 5 maja.

Muzeum w Tomaszowie Mazowieckim
ul. POW 11/15
97-200 Tomaszów Mazowiecki
tel.: (0-44) 724-48-48

Świat motyli

Muzeum Przyrodnicze UŁ zaprasza na wystawę czasową „Świat motyli w zbiorach Zygmunta Śliwińskiego”. Cena biletu: 4 i 2 zł. Na zwiedzanie należy umawiać się telefonicznie.

Muzeum Przyrodnicze Zakładu Zoologii Doświadczalnej i Biologii Ewolucyjnej UŁ
90-011 Łódź, ul. Kilińskiego 101 (Park Sienkiewicza)
tel. (42) 6746293, 674-97-90
czynne: wtorek-piątek 10-18, sobota, niedziela 10-14

Publikacje

“Ekologia mieszcucha po raz drugi. Scenariusze zajęć ekologicznych”.

Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła” wydał drugą część “Ekologii mieszcucha. Atrakcyjne formy edukacji ekologicznej”, kilkakrotnie wznawianego zbioru scenariuszy zajęć edukacji ekologicznej dla dzieci i młodzieży. „Ekologia mieszcucha po raz drugi” autorstwa Bogny Stawickiej i Gosi Świderek to 45 nowych scenariuszy zajęć, pogrupowanych tematycznie (zwierzęta, las, zdrowy styl życia, życie w mieście).

Adresaci: nauczyciele, edukatorzy
Koszt: 22,50 zł (przy większych zamówieniach rabaty)
Dostępność: wysyłka pocztowa lub u wydawcy
Wydawca: Ośrodek Działań Ekologicznych “Źródła”
ul. Próchnika 1 pok.301, 90-408 Łódź
tel. (42) 632 57 51, fax (42) 63 17 49
gosia@zrodla.most.org.pl

Poradnik szkoły dla ekorozwoju

Publikacja została wydana przez Fundację Partnerstwo dla Środowiska w ramach realizowanego programu „Szkoły dla ekorozwoju”. Celem projektu jest wzmacnianie roli szkół jako ośrodków lokalnej aktywności na rzecz zrównoważonego rozwoju, określanie roli podejmowanych przez szkoły inicjatyw w zrównoważonym rozwoju, zbudowanie krajowej sieci najaktywniejszych „szkół dla ekorozwoju”. Wydany poradnik zawiera zarówno podstawy teoretyczne, jak i przykłady praktycznych działań, które pozwolą zaangażowanemu nauczycielowi przekształcić szkołę w lokalne centrum inicjatyw. Publikacja jest udostępniana bezpłatnie, dostępna w całości również w internecie: http://www.epce.org.pl/pl/publikacje/poradnik_szkoly_dla_ekorozwoju1.pdf

Adresaci: aktywni nauczyciele

Koszt: bezpłatnie

Dostępność: wysyłka pocztowa

Wydawca: Fundację Partnerstwo dla Środowiska
ul. Bracka 6/6 , 31-005 Kraków
tel. (12) 422 50 88, 430 24 43, fax 429 47 25
biuro@epce.org.pl, www.epce.org.pl

Poradnik instruktora szkolnych działań ekologicznych

Redakcja: Zdzisław S. Nitak, Alicja Szarzyńska. Publikacja przeznaczona jest do realizacji programu ekospołów w ramach ścieżki edukacji ekologicznej. W Poradniku skupiono się przede wszystkim na realizacji programu ekospołów w szkole podstawowej – drugim etapie kształcenia, wychodząc z założenia, że nauczyciele pracujący na innych szczeblach kształcenia samodzielnie dokonają odpowiedniej adaptacji programu w swoich szkołach, dostosowując go do możliwości poznawczych uczniów. W publikacji przedstawiono wiele przykładów rozwiązań metodycznych – planów realizacji, programów edukacji ekologicznej, scenariuszy zajęć, inscenizacji, opracowanych przez nauczycieli – instruktorów programu ekospołów.

Wydawnictwo: Fundacja GAP Polska, Olsztyńskie Centrum Edukacji Ekologicznej, Stowarzyszenie “Program ekospołów – Olsztyn”
OCEE przy W-M ODN,
ul. Głowackiego 17, 10-447 Olsztyn
tel./fax (89) 533 47 63 (informacji udziela Pani Alicja Szarzyńska)
ocee@wmodn.olsztyn.pl

Wyprawy z Borsukiem

To seria książeczek dla dzieci w wieku od 5 do 10 lat. Trzy publikacje - „Ziemia”, „Woda”, „Powietrze” opisują zagrożenia jakie niesie przyrodzie cywilizacja. Bohaterzy - skrzat i borsuk opowiadają o życiu i problemach mieszkańców podziemi, lasów, morza, rzek i wierzchołków drzew. Historia, przedstawiona w atrakcyjnej dla dzieci formie komiksu, wyjaśnia jak chronić ziemię przed śmieciami i wodę przed niebezpiecznymi ściekami. Gra planszowa, labirynt, krzyżówki i zagadki pomagają utrwalić zdobyte wiadomości, a proponowane zadanie do wykonania pozwala aktywnie uczestniczyć w ochro-

nie przyrody. Wiele ciekawych historii i pięknych bajek rozwija wyobraźnię i kształtuje wrażliwość na otaczający nas świat. Książeczki mogą stanowić pomoc dla nauczycieli i wychowawców, a także indywidualnych odbiorców, którzy pragną zainteresować dzieci sprawami przyrody i w przystępny sposób przekazać wiedzę z dziedziny ekologii. Dzięki dofinansowaniu NFO-ŚiGW i WFOŚiGW w Szczecinie koszt jednego egzemplarza to tylko 3 zł.

Adresaci: nauczyciele, wychowawcy, dzieci

Koszt: 3 zł

Dostępność: wysyłka pocztowa

Wydawca: Wydawnictwa „Weda”
ul. Barnima II 11, 72-122 Stepnica
tel. (91) 41 88 716, 41 88 122
zielarka@eko.wroc.pl

Dydaktyka biologii i ochrony środowiska

Praca zbiorowa pod redakcją Wiesława Stawińskiego. Podręcznik obejmuje zagadnienia związane z nowoczesnym nauczaniem i kierowaniem procesem uczenia się biologii (z ekologią i higieną) i ochrony środowiska. W książce przedstawione są współczesne światowe tendencje w edukacji biologicznej, środowiskowej i zdrowotnej. Zaprezentowane są przykłady rozwiązań dydaktycznych. Publikacja jest adresowana jest do studentów studiów licencjackich i magisterskich: biologii, chemii, ochrony środowiska oraz nauczycieli tychże przedmiotów w różnych typach szkół.

Adresaci: zainteresowani, studenci, nauczyciele

Koszt: 37.00 zł

Dostępność: wysyłka pocztowa, księgarnie

Wydawca: Wydawnictwo Naukowe PWN S.A.
ul. Miodowa 10, 00-251 Warszawa,
tel. (22) 695 43 21
pwn@pwn.com.pl, <http://www.pwn.com.pl>

Ā. Mackenzie - Ekologia. Krótkie wykłady

Seria „Krótkie wykłady” składa się z kilku książek z dziedziny biologii i nauk pokrewnych. W serii ukazały się: Biochemia; Biologia molekularna; Biologia zwierząt; Mikrobiologia, genetyka, Ekologia. Treść zawartą w książce można porównać do nowoczesnej formy przewodnika, stanowi uzupełnienie obszernych ogólnych podręczników. Tematy zawarte w w/w publikacji: Wprowadzenie do ekologii; Przystosowanie (adaptacja do środowiska, Klimat, Woda, Temperatura, Promieniowanie, Odżywianie; Ekologia populacji; Konkurencja; Drapieżnictwo; Pasożytnictwo; Mutualizm; Modele w ekologii; Ekologia behawioralna; Genetyka populacyjna; Procesy zachodzące w ekosystemach; Współdziałanie (zmiany w biocenozach); Współdziałanie - dynamika; Biomasa ekosystemów; Eksploatacja populacji; Walka ze szkodnikami; Ochrona różnorodności gatunkowej; Ekologia w rolnictwie; Ekotoksykologia. Książka przydatna dla studentów kierunków przyrodniczych, akademii medycznych, nauczycieli szkół średnich, uczniów oraz innych osób mających kontakt z naukami przyrodniczymi.

Adresaci: zainteresowani, studenci, nauczyciele

Koszt: 31.50 zł

Dostępność: wysyłka pocztowa, księgarnie

Wydawca: Wydawnictwo Naukowe PWN S.A.
ul. Miodowa 10, 00-251 Warszawa,
tel. (22) 695 43 21
pwn@pwn.com.pl, <http://www.pwn.com.pl>

Poradnik lokalnej ochrony przyrody

Paweł Pawlaczyk, Andrzej Jermaczek. Aby ochrona przyrody była skuteczna, musi być realizowana powszechnie. Świadomość potrzeby zachowania pełni różnorodności przyrody staje się coraz powszechniejsza. Ochrona przyrody nie jest działalnością łatwą, jest sztuką będącą ostatnio na etapie burzliwego rozwoju, łączącego się z przekształcaniem starych i formułowaniu nowych koncepcji. Publikacja kierowana jest do osób zadających pytania; jak skutecznie chronić przyrodę wokół siebie, jak nawiązać do współczesnych tendencji ochroniarskich.

Adresaci: zainteresowani

Koszt: 28.00 zł

Dostępność: wysyłka pocztowa

Wydawca: Lubuski Klub Przyrodników
ul. 1 maja 22, 66-200 Świebodzin
tel./fax (68) 38 28 236
lkp@lkp.org.pl <http://www.lkp.org.pl>

Moje środowisko

Program międzyprzedmiotowej edukacji gimnazjalnej „Moje środowisko” umożliwi realizację większości edukacyjnych ścieżek tematycznych: ekologicznej, zdrowotnej, regionalnej, europejskiej, filozoficznej, czytelniczo-medialnej. Wydana na ponad 300 stronach A4 publikacja zawiera metodykę wdrażania programu oraz niezbędne scenariusze zajęć, karty pracy, materiały dodatkowe. Realizacja programu wspomaga kształtowanie pozytywnego wizerunku szkoły oraz doskonalenie nauczycieli do awansu zawodowego.

Adresaci: nauczyciele gimnazjów

Koszt: bezpłatnie, należy przesłać znaczki pocztowe o wartości 5 zł.

Dostępność: wysyłka pocztowa

Wydawca: Stow. na rzecz Ekorozwoju „Agro-Group”
ul. Sienkiewicza 40, 15-092 Białystok.

Internetowa wersja opisu programu:

www.eko.pb.bialystok.pl/srodowisko/

Elżbieta Tyralska-Wojtyca - Transport

Zestaw dydaktyczny pozytywnie zaopiniowany przez doradców metodycznych Wojewódzkiego Ośrodka Metodycznego w Krakowie. Przydatny dla nauczycieli i uczniów starszych klas szkół podstawowych oraz szkół średnich. Jest przeznaczony również dla członków organizacji zainteresowanych edukacją ekologiczną w tym zakresie. Nietypowa forma wydania zestawu na kolorowych, luźnych kartonach formatu A4, z których każdy jest odrębnym elementem całości, sprawia, że opracowanie jest funkcjonalnym środkiem dydaktycznym w praktyce szkolnej oraz podczas zajęć szkoleniowych dla różnych grup. W zestawie spletają się dwa elementy: informacyjno-teoretyczny - zawierający dane doty-

czące zagrożeń środowiska spowodowanych przez motoryzację; dydaktyczny - zawierający propozycje obserwacji, ćwiczeń, doświadczeń, gier, zabaw, inscenizacji, scenariuszy itp. zarówno w terenie, jak i w klasie, indywidualnie, z podziałem na grupy oraz zespołowo.

Adresaci: nauczyciele, edukatorzy

Koszt: 5 zł

Wydawca: Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych
ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków
tel./fax: (12) 422 22 64, 422 21 47, 421 88 58
zb@eco.pl <http://www.zb.eco.pl>

M. Grodzińska-Jurczak, M. Tarabuła, Co każdy uczeń o śmieciach wiedzieć powinien?

Zestaw ćwiczeń dotyczących problematyki odpadów komunalnych dla uczniów szkół podstawowych i gimnazjum. Zestaw ćwiczeń dotyczących problematyki odpadów komunalnych. Pogrupowane tematycznie w czterech rozdziałach obejmujących problematykę ilości wytwarzanych odpadów komunalnych, metod ich unieszkodliwiania, gospodarowania odpadami w miastach i gminach oraz wpływu mieszkańców na nią. Obok celu, wykazu potrzebnych pomocy, czasu trwania, miejsca i metod realizacji zajęć oraz ich proponowanego przebiegu, w opisie każdego ćwiczenia zamieszczone są również aktualne dane dotyczące odpadów wraz z adresami stron internetowych instytucji zajmujących się tematyką odpadów.

Adresaci: nauczyciele, uczniowie

Koszt: 10 zł

Wydawca: Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych
ul. Sławkowska 12, 31-014 Kraków
tel./fax: (12) 422 22 64, 422 21 47, 421 88 58
zb@eco.pl <http://www.zb.eco.pl>

M. Grodzińska-Jurczak, M. Tarabuła - Co każdy uczeń o śmieciach wiedzieć powinien? Poradnik dla nauczyciela.

Materiał zawarty w zestawie zawiera podstawowe definicje i metody postępowania z odpadami komunalnymi oraz ciekawe rozwiązania praktyczne prowadzenia lekcji, głównie przy użyciu aktywnych metod nauczania. Podane w prosty i przystępny sposób, do realizacji głównie w ramach lekcji przedmiotów przyrodniczych, ścieżek międzyprzedmiotowych oraz godzin wychowawczych. Proponujemy po 1 egz. dla każdego nauczyciela.

Adresaci: nauczyciele

Koszt: 10 zł

Wydawca: Fundacja Wspierania Inicjatyw Ekologicznych
adres: jw.

Dialog z przyrodą w edukacji dla ekorozwoju Ludomiry Domki

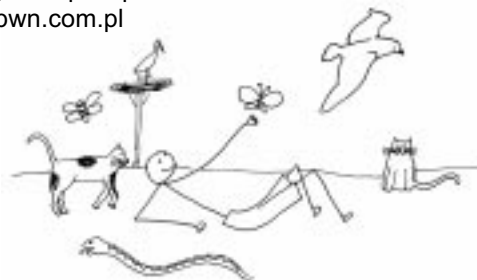
Książka oparta na bogatym materiale badawczym. Podkreśla znaczenie edukacji dla powstrzymania pogłębiającego się kryzysu ekologicznego. Autorka podkreśla konieczność zmian w relacji człowiek-środowisko, budowania nowej świadomości społecznej w tym zakresie, analizuje pod tym kątem system edukacji w kontekście transformacji ustrojowej w Polsce oraz starań

o członkostwo w Unii Europejskiej. Praca napisana niezwykle komunikatywnym językiem, pozbawiona nadmiaru hermetycznej terminologii naukowej.

Adresaci: studenci kierunków pedagogicznych, nauczyciele, trenerzy edukacji ekologicznej

Koszt: 16 zł

Wydawca: Wydawnictwo Naukowe PWN
ul. Miodowa 10, 00-251 Warszawa
tel. 0 801 351 929 w godz. 8.00-18.00 (pon.-pt.)
fax (22) 695 41 79
<http://ksiegarnia.pwn.pl/>
wysluka@pwn.com.pl

W internecie

Zielony ekran

Pełna wersja tekstowa programu filmowej edukacji ekologicznej „Zielony Ekran”, opracowanego przez stowarzyszenie „Agro-Group”. W ciągu roku szkolnego 1999/2000 program ten był skutecznie prowadzony w ponad 60 szkołach Polski północno-wschodniej.

Ideą Programu „Zielony Ekran” jest przedstawienie problemów środowiska przyrodniczego w sposób jak najbardziej atrakcyjny dla młodzieży wychowanej na „rzeczywistości obrazkowej”. Program opiera się na 23 filmach obejmujących swoją tematyką szeroko pojętą ochronę środowiska. Z założenia nie są to filmy czysto edukacyjne, ale przygodowe filmy dla dzieci i młodzieży, których przesłaniem jest idea ochrony przyrody.

Bezpłatny skrypt z opisem programu „Zielony Ekran” i konspektami zajęć w wersji książkowej można otrzymać po przesłaniu zaadresowanej do siebie koperty A4 z naklejonym znaczkiem pocztowym za 2,60 zł na adres: Stowarzyszenie na rzecz Ekorozwoju „Agro-Group” ul. Sienkiewicza 40 15-092 Białystok.

http://www.eko.pb.bialystok.pl/zielony_ekran/zielony_ekran.htm

Internetowy Biuletyn Polskiej Zielonej Sieci.

Zawiera krótkie charakterystyki społeczno-ekonomiczne i najważniejsze problemy ekologiczne dziesięciu województw Polski, przedstawione przez ośrodki regionalne Polskiej Zielonej Sieci. A także artykuły merytoryczne napisane w przystępny, przejrzysty sposób przez świetnych specjalistów z organizacji wspierających Polskę Zieloną Sieci, pogrupowane według wielu kategorii m.in. ochrony powietrza, gospodarki odpadami, transportu, energii, rolnictwa, edukacji ekologicznej, prawa ochrony środowiska, instytucji finansujących itp.

<http://biuletyn.zielonasiec.pl/>

A. Jermaczek, R. Stańko: *Ostoje przyrody*

Poradnik tworzenia i skutecznej ochrony lokalnych ostoi przyrody. Konkretne przykłady kilkunastu obiektów znajdujących się pod opieką Lubuskiego Klubu Przyrodników. W poradniku między innymi: co to jest ostoja przyrody, status prawny, rozpoznawanie miejsc cennych, co trzeba wiedzieć by chronić, formalne uznanie ostoi, plany ochrony, jak chronić poszczególne środowiska, dekalog opiekuna ostoi.

Poradnik jest częścią książki „Ostoje przyrody”, którą zakupić można wysyłkowo w Muzeum Przyrodniczym Klubu Przyrodników w Kostrzynie, (ul. Dworcowa 7, 66-470 Kostrzyn n. Odrą, tel. (95) 752 36 73, mail kostrzyn@lkp.org.pl) w cenie 6 zł

http://www.lkp.org.pl/index_poradniki.html

Scenariusze zajęć lekcyjnych dla nauczycieli gimnazjów

W oparciu o pomysły zajęć lekcyjnych zaczerpnięte z amerykańskiego Programu GLOBE opracowane zostały scenariusze lekcji z zakresu edukacji ekologicznej dla gimnazjalistów. Scenariusze poruszają różne tematy, m.in.: Atmosfera - czynniki klimatyczne, Czas, Hydrologia, Klasyfikacja, Pokrycie terenu, badania biologiczne, Klimat, Hydrologia, Zwierzęta.

<http://www.gridw.pl/scenariusze/>

Fundusze

Aktywna wiosna wolontariuszy

Konkurs dotacji Fundacja J&S Pro Bono Poloniae zachęca grupy wolontariuszy z całej Polski do wiosennej aktywności. Najlepsze projekty, które zostaną nadesłane do 21 marca 2003, fundacja nagrodzi dotacjami.

Celem programu „Aktywna Wiosna” jest promowanie aktywności wśród ludzi młodych, zachęcanie do działania i rozwijania zainteresowań, nauka komunikowania i radzenia sobie w trudnych czasach, wzmacnianie więzi międzyludzkich i chęci działania na rzecz społeczności lokalnych. Zaktywizowanie młodzieży może pomóc im w radzeniu sobie z własnymi problemami, uczy przedsiębiorczości, otwartości na ludzi, pomaga w akceptacji siebie, podnosi poczucie własnej wartości i wiary we własną siłę. Jest alternatywą dla świata frustracji i uzależnień.

Więcej informacji:

Fundacja J&S Pro Bono Poloniae
ul. Podchorążych 83/4; 00 722 Warszawa
tel: (22) 840 83 40, fax: (22) 851 60 93
fundacja@jsprobono.pl, <http://www.jsprobono.pl>
http://www.jsprobono.pl/html/akt_news.php?kategoria=wiosna2003

Pożyteczne wakacje

Fundacja Wspomaganie Wsi ogłasza II edycję konkursu grantowego „Pożyteczne wakacje”. W ramach konkursu finansowane będą projekty realizowane w czasie wakacji letnich 2003, których beneficjentami będą

dzieci/młodzież ze wsi i miasteczek do 6 tysięcy mieszkańców, ze szczególnym uwzględnieniem dzieci z byłych PGR-ów, rodzin gorzej sytuowanych, obszarów o wysokim stopniu bezrobocia. Celem konkursu jest umożliwienie dzieciom/młodzieży, które zostają na czas wakacji w swoich miejscowościach, spędzenia tego czasu w swojej społeczności lub gminie w sposób pożyteczny dla siebie i innych, atrakcyjny i bezpieczny. Projekty powinny mieć widoczne walory edukacyjne, np. pobudzać do rozwoju, rozszerzać zainteresowania, zwiększać wrażliwość na potrzeby innych, pogłębiać wiedzę i umiejętności praktyczne oraz pozwolą nawiązać nowe kontakty i zdobywać nowe doświadczenia. Najlepsze ze zgłoszonych projektów zostaną nagrodzone dotacjami na ich realizację w wysokości do 3.000 zł. Preferowane będą projekty realizowane przez organizacje lokalne, mające siedzibę na terenie realizacji projektu. Maksymalny budżet dotowanego projektu wynosi 8 000 zł, zaś czas trwania - min. 2 tygodnie.

O dotacje mogą występować: szkoły i inne instytucje edukacyjne, organizacje młodzieżowe, niepubliczne instytucje opiekuńczo-wychowawcze, świetlice wiejskie, gminne ośrodki kultury, stowarzyszenia, towarzystwa, fundacje, niepubliczne placówki muzealne i inne organizacje.

Aby wziąć udział w konkursie należy przesłać do Fundacji wniosek o dotację zawierający dane o wnioskodawcy i projekcie w ustalonej kolejności. Każda organizacja może złożyć tylko 1 wniosek. Nie można składać projektów zgłoszonych w poprzednich edycjach tych konkursów. Wniosek należy przesłać wyłącznie pocztą do 15 marca 2003 (decyduje data stempla pocztowego) na adres: Fundacja Wspomaganie Wsi, ul. Bellottiego 1, 01-022 Warszawa z dopiskiem „Pożyteczne wakacje”.

Więcej informacji:

Jolanta Plater i Robert Milewski
Fundacja Wspomaganie Wsi, ul. Bellottiego 1
01-022 Warszawa, tel. (22) 636 25 71 - 75,
jplater@fww.org.pl, rmilewski@fww.org.pl.

Dostęp do pomocy prawnej i edukacji prawnej

Dotacje Fundacji Batorego. Do 31 marca 2003 Program Edukacji Prawnej Fundacji im. S. Batorego przyjmuje zgłoszenia projektów dotyczących dostępu do pomocy prawnej i edukacji prawnej. O dotacje z Programu mogą starać się organizacje, których jednym z głównych pól działalności jest niesienie szeroko rozumianej pomocy prawnej zajmujące się edukacją młodzieży. Warunkiem uzyskania dotacji będzie zaprezentowanie planu współpracy z innymi organizacjami prowadzącymi podobną działalność. Termin składania wniosków (należy je składać według ogólnego wzoru obowiązującego w Fundacji Batorego) upływa dnia 31 marca 2003, rozstrzygnięcie konkursu nastąpi w czerwcu 2003.

Więcej informacji:

www.batory.org.pl/program/prawny/dostep_do_pomocy.html
Fundacja im. S. Batorego, Program Edukacji Prawnej
ul. Sapieżyńska 10a, 00-215 Warszawa
tel: (22) 536 02 79, 536 02 40,
prawny@batory.org.pl <http://www.batory.org.pl>

Program Młodzież

Możliwości finansowania działań młodzieży w wieku 15-25 lat: wymiany młodzieżowe z krajami Unii Europejskiej, przyjmowanie/wysyłanie wolontariuszy, lokalne inicjatywy młodzieżowe. Najbliższy termin składania wniosków: 1 kwietnia.

Akcja 1 "Wymiana młodzieży"- spotkania grup młodzieży różnej narodowości w jednym z krajów europejskich. Wiek uczestników: od 15 do 25 lat, czas trwania: od 6 do 21 dni, liczba uczestników: od 16 do 60 osób. Udział młodzieży przynajmniej z jednego z krajów UE. Miejsce realizacji: jeden z krajów uczestniczących w wymianie.

Akcja 2 "Wolontariat Europejski"- indywidualne wyjazdy młodych wolontariuszy do pracy społecznej w jednym z krajów europejskich. Wiek uczestników: od 18 do 25 lat, czas trwania: od 6 do 12 miesięcy (młodzież defaworyzowana może uczestniczyć w projektach krótkoterminowych od 3 tyg. do 6 m-cy). Wolontariusze z krajów europejskich mogą wyjeżdżać tylko do krajów UE.

Akcja 3 – "Inicjatywy Młodzieżowe" – działania młodzieży na rzecz społeczności lokalnej. Akcja składa się z dwóch niezależnych części: Inicjatyw Grupowych oraz kapitału Przyszłości. Wiek inicjatorów i realizatorów projektów: od 15 do 25 lat, czas trwania: od 3 do 12 miesięcy, projekty mają charakter lokalny i są realizowane bez udziału partnera zagranicznego. Część "kapitał przyszłości" skierowana jest wyłącznie do byłych uczestników Akcji 2.

Więcej informacji:

Punkt Inform. Narodowej Agencji Programu Młodzież Towarzystwo "Amicus",
ul. Sienkiewicza 40, 15-092 Białystok
tel. (085) 653-77-53
www.youth.org.pl

Nasz sposób na biedę na wsi

Fundacja Wspomagania Wsi i Bank Inicjatyw Społeczno - Ekonomicznych ogłaszają czwartą edycję konkursu na projekt realizowany we wsiach i miasteczkach do 6000 mieszkańców „Nasz sposób na biedę na wsi czyli co można zrobić za 10 000 złotych, by ograniczyć biedę w naszej wsi, gminie, osiedlu popegeerowskim?”. Udział w konkursie polega na zgłoszeniu projektu, którego istotą będzie próba trwałego ograniczania biedy, zwalczania przyczyn ubóstwa (w tym bezrobocia), a także przeciwdziałania pogłębianiu się bierności wobec trudnych sytuacji życiowych. Organizacje - wnioskodawcy muszą mieć swoją siedzibę na terenie gminy, w której projekt będzie realizowany. W konkursie mogą wziąć udział organizacje pozarządowe, komitety społeczne, świetlice wiejskie, organizacje kobiece, grupy wsi, a także sołectwa, kluby sportowe, koła gospo-

dyń wiejskich, i inne organizacje, które wykażą we wniosku, że potrafią osiągnąć cel konkursu. Każda organizacja może złożyć tylko jeden wniosek. Maksymalna kwota o którą można się ubiegać wynosi 10 000 złotych, minimalna 2 500 złotych. Realizacja projektu powinna się rozpocząć po 31 lipca 2003 i nie powinna trwać dłużej niż 18 miesięcy. Opisy projektów nagrodzonych znajdują się na stronach internetowych: www.fww.org.pl Konkurs zostanie rozstrzygnięty 10 czerwca 2003. Projekty należy zgłaszać do 31 marca 2003 r

Więcej informacji:

Fundacja Wspomagania Wsi
ul. Bellottiego 1, 01-022 Warszawa
Justyna Duriasz - Bułhak
tel. (022) 636 25 70, jduriaszbulhak@fww.org.pl

II edycja dotacji MENiS

MENiS przyznaje dotacje dla jednostek nie zaliczonych do sektora finansów publicznych na realizację zadań państwowych w roku 2003:

- opracowywanie i wydawanie publikacji wychowawczych i profilaktycznych;
- realizowanie programów wychowawczych, profilaktycznych, wyrównywania szans edukacyjnych i pomocy psychologiczno-pedagogicznej;
- organizowanie imprez, festiwali, przeglądów, konkursów;
- wspieranie działań związanych z reformą oraz podnoszeniem jakości pracy szkół i placówek;
- doskonalenie zawodowe kadry pedagogicznej;
- upowszechnienie, promocja i ochrona praw ucznia;
- organizowanie seminariów, warsztatów, konferencji;
- realizowanie programów pomocy dzieciom, młodzieży i studentom, niepełnosprawnym, mniejszościom narodowym i etnicznym;
- organizowanie olimpiad przedmiotowych, turniejów i konkursów przedmiotowych;
- organizowanie kolonii dla dzieci i młodzieży polonijnej;
- organizowanie letniego wypoczynku dla dzieci, młodzieży szkolnej i studentów;
- realizowanie programów edukacyjnych wśród uczniów i studentów w zakresie integracji europejskiej.

Preferowane będą te organizacje składające wnioski, które uzyskały rekomendację kuratorów oświaty bądź samorządów terytorialnych odpowiednio do zasięgu tych inicjatyw. Termin II edycji - do 11 kwietnia 2003.

Wnioskodawca może złożyć najwyżej 5 wniosków (ofert) na zadania. Wnioski składane na I edycje winny dotyczyć zadań realizowanych od lutego do maja. Przy udzielaniu dotacji preferowane będą organizacje, które funkcjonują co najmniej jeden rok i przeznaczające na realizację zadania minimum 15% ze środków własnych.

Więcej informacji:

<http://www.men.waw.pl/> - podstrona "ogłoszenia"
Ministerstwo Edukacji Narodowej i Sportu
Al. Szucha 25, 00-918 Warszawa
tel.: (22) 628 04 61, 629 72 41
minister@menis.gov.pl <http://www.men.waw.pl>

Dobre adresy:

W tej rubryce będziemy Państwu prezentować różne sprawdzone „dobre adresy”. Chcemy podzielić się z Państwem takimi adresami, miejscami gdzie można z uczniami wykonać papier czerpany, skorzystać ze specjalistycznej biblioteki czy poznać ciekawe osoby. Polecać tu będziemy również adresy internetowe. Zachęcamy do przesyłania swoich propozycji wraz z krótkim opisem-uzasadnieniem (1-2 zdania).

Stowarzyszenie ONJATY

ul. Dolna 135, 95-006 Bukowiec, gmina Brójce,
tel./fax.: (42) 214 01 65, onjaty@free.ngo.pl
Proponuje zajęcia ekologiczno-artystyczne, pomoc dzieciom i młodzieży z terenów wiejskich.

www.newbelfer.prv.pl/

Mały poradnik młodego nauczyciela

www.szkoły.lodz.pl/

Łódzki Serwer Edukacyjny

<http://eduseek.interklasa.pl/>

Eduseek - strona dla nauczycieli, uczniów i rodziców

Dodatki do „Edukacyjnego kameleona”

Razem z numerem otrzymaliście Państwo

- Biuletyn niecodzienny – Społecznego Instytutu Ekologicznego
- Bioróżnorodność to nasze bezpieczeństwo – 2 ulotki
- Żywność i rolnictwo: czas wybierać! – broszurka
- Jeśli chcesz w zdrowiu lat dożyć licznych jedz żywność z upraw ekologicznych – ulotka
- Wyprawy z Borsukiem – ulotka (dla szkół podstawowych)

Począwszy od następnego numeru, dzięki uprzejmości Pracowni na rzecz Wszystkich Istot, dołączać będziemy miesięcznik „Dzikie Życie” - poświęcony ochronie dzikiej przyrody.

Spis treści

Aktualności, ciekawostki	1
Konferencje, warsztaty,	4
programy, wydarzenia	4
Doskonalenie nauczycieli	5
Oferta dla szkół	5
Wycieczki, zielone szkoły	7
Konkursy	8
Wystawy, muzea	12
Publikacje	13
W internecie	15
Fundusze	16
Scenariusze zajęć	18

Edukacyjny Kameleon
Informator o Edukacji Ekologicznej

Wydawca: Fundacja Edukacji Ekologicznej i Rozwoju oraz Ośrodek Działań Ekologicznych „Źródła”

Adres redakcji: ODE Źródła, Próchnika 1 pok. 301, 90-408 Łódź, tel./fax (042) 632 57 51, fax. 630 17 49; gosia@zrodla.most.org.pl

Numer złożono: 3 marca 2003 r.

Scenariusze zajęć

Mowa zwierząt

Potrzebne pomoce:

Nie trzeba, ale można wykorzystać nagrania z muzyką instrumentalną (smutną i radosną), symbole, rysunki lub fotografie ludzi z twarzami wyrażającymi różne uczucia (np. powycinane z gazet)

Czas trwania:

1 godzina lekcyjna

Miejsce zajęć:

Dowolne

Cel zajęć:

Ukazanie uczniom bogactwa rodzajów komunikacji. Nauka uważności i świadomego odbierania komunikacji pozawerbalnej. Rozszerzenie wiedzy o zwierzętach.

Przebieg zajęć:

Zaczynamy od zastanowienia się w jakich językach porozumiewają się ludzie: po polsku, po chińsku, po angielsku...

Iloma językami mówią ludzie? A jak może dogadać się Polak z mieszkańcem Boliwii, gdy każdy zna tylko własny język? W jaki jeszcze porozumiewają się ludzie? Strój, mimika, gesty, symbole, zapach, rysunek, muzyka...

Prosimy by każde dziecko „powiedziało” coś na wybrany temat znanym sobie językiem czy sposobem porozumiewania. Może powiedzieć coś po hiszpańsku albo przekazać to gestem lub za pomocą stepowania...

Gdy każdy z uczestników już się „wypowie”, zastanawiamy się jak porozumiewają się zwierzęta. Za pomocą zapachu, koloru, dźwięków, ruchów, kształtów, eholokacji, sygnałów elektrycznych. Na zakończenie proponujemy, by uczestnicy zaprezentowali mowę zwierząt np. w formie zagadek. Jedna osoba przekazuje niezwykle ważne informacje w języku wybranego zwierzęcia, a reszta klasy odgaduje jakie to zwierzę.

Gosia Świderek

„Ekologia mieszczycha po raz drugi”

ODE „Źródła”, Łódź
2002

Zachecemos Państwa do nadsyłania swoich sprawdzonych scenariuszy z zakresu edukacji ekologicznej, prozdrowotnej i regionalnej. Teksty prosimy przysyłać mailem na adres gosia@zrodla.most.org.pl lub na dyskietce lub płycie CD na adres: ODE „Źródła”, 90-408 Łódź, ul. Próchnika 1 pok. 301. Należy również przysłać dokładne dane osobowe autora, tytuł artykułu czy scenariusza, zgodę na publikację oraz adres, pod który odesłamy Państwu potwierdzenie opublikowania tekstu w Edukacyjnym Kameleonie